ÇAĞDAŞ DÜNYA EDEBİYATI
Öykü

Goscinny / Sempé

PITIRCIK

PITIRCIK PAZARA GİDİYOR

7

Çeviren: Vivet Kanetti

25. basım

CAN Çocuk

Goscinny / Sempé

PITIRCIK

PITIRCIK PAZARA GİDİYOR

Çeviren: Vivet Kanetti

Yayın Koordinatörü: İpek Şoran
Düzelti: Fulya Tükel
Kapak ve İç Tasarım: Gözde Bitir Tufan
Tasarım Uygulama: Gülay Yıldız

1. Basım: 1988
25. Basım: 2000 adet, Ocak 2021
ISBN 978-975-510-000-5
Le Petit Nicolas, René Goscinny /
Jean Jacques Sempé

Can Sanat Yayınları Yapım ve Dağıtım Tic. ve San. A.Ş.
Yayıncı Sertifika No: 43514
Maslak Mh. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza No: 9/25 Sarıyer, İstanbul
Telefon: (0212) 252 56 75 - 252 59 89 Faks: 252 72 33
cancocuk.com cancocuk@cancocuk.com

Baskı ve Cilt: Türkmenler Matbaacılık Rekl. San.
ve Tic. Ltd. Şti.; Sertifika No: 43087; Adres: Maltepe Mah.
Gümüşsuyu Cad. No:16 Topkapı, İstanbul

Bu kitabın sahibi:

....

Yazarın yayınevimizden çıkan diğer kitapları:

KÜÇÜK PITIRCIK

PITIRCIK FUTBOLCU

PITIRCIK KAMPTA

PITIRCIK'IN KIRMIZI BALONU

PITIRCIK SATRANÇ OYNUYOR

PITIRCIK TATİLDE

PITIRCIK'A BİR ÖPÜCÜK

PITIRCIK'IN BİSİKLETİ

PITIRCIK BİLİNMEYEN ÖYKÜLERİ 1

PITIRCIK BİLİNMEYEN ÖYKÜLERİ 2

PITIRCIK BİLİNMEYEN ÖYKÜLERİ: PITIRCIK'IN ARMAĞANLARI

PITIRCIK BİLİNMEYEN ÖYKÜLERİ: PITIRCIK EĞLENİYOR

PITIRCIK BİLİNMEYEN ÖYKÜLERİ: PITIRCIK MIZMIZLANIYOR

René Goscinny

"14 Ağustos 1926'da Paris'te doğdum, hemen sonrasında da büyümeye başladım. Ertesi gün 15 Ağustos'tu ve evden çıkmadım." Böyle anlatıyor kendisini yazar. Bir süre sonra ailesi Arjantin'e göçer. 1950'li yılların başında Fransa'ya döndüğünde bir dizi kahraman yaratır: *Pıtırcık*'ın serüvenlerini yazar. Arkadaşı Jean-Jacques Sempé de resimler. Herkesin kolayca tanıması için, çocuksu bir dille yazar *Pıtırcık*'ı. Sonra *Asteriks*'in serüvenlerini yazar, Albert Uderzo da resimler. *Red Kit*'i yaratır, Morris de resimler. Usta bir sinemacı olarak da Idefiks stüdyolarını kurar, çizgi filmin başyapıtlarından bazılarını gerçekleştirir. Daha ne yapsın?

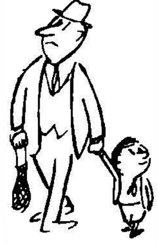
PITIRCIK

PITIRCIK PAZARA GİDİYOR

İçindekiler

Babamla Pazara Gittik

Yemekten sonra annemle babam hesap yapmaya oturdular.

"Sana verdiğim parayı nereye harcıyorsun, merak ediyorum," dedi babam.

"Bir bu eksikti," dedi annem.

Sonra babama, fiyatlardan hiç haberi olmadığını, bir gün pazara yolu düşerse dünyanın kaç bucak olduğunu anlayacağını, lütfen bu konuları bir daha ufaklığın önünde açmamasını söyledi.

Babam, bütün bunların söz salatası olduğunu, alışverişi kendisi yapmadığı için bu kadar para harcayıp böylesine kötü yemek yediklerini, ufaklığın da, ne yapalım, gidip yatmasını söyledi.

"Bu kadar çok biliyorsan, alışverişi sen yap," dedi annem.

"Tabii," dedi babam. "Yarın tatil, pazara gideceğim. Gör bakalım beni kazıklayabiliyorlar mı?"

"Harika," dedim. "Ben de seninle gelebilir miyim?"

Beni hemen odama gönderdiler.

Sabah babama, kendisiyle gelmek istediğimi söyledim.

"Peki," dedi babam.

Bugün alışverişi erkekler yapacaktı.

Ben çok mutluydum. Babamla gezmeye bayılırım, hem pazaryeri de çok kıyaktır. Bir sürü insan olur, her yerden bağrışlar yükselir. Tıpkı güzel kokan bir teneffüs gibidir pazaryeri.

Babam fileyi tutmamı söyledi.

Annem, gülerek bizi kapıya kadar geçirdi.

"Gül, gül," dedi babam. "Ucuz ve iyi malla döndüğümüzde, daha az gülersin. Biz erkekler kazık yemeyiz. Öyle değil mi Pıtırcık?"

"Öyle," dedim.

Annem gülmesini sürdürdü. Getireceğimiz balık için fırını şimdiden yakacağını söyledi.

Biz gidip arabayı garajdan çıkardık.

Babama, arabada, gerçekten balık alıp almayacağımızı sordum.

"Neden olmasın?" dedi babam.

Arabayı park etmek biraz güç oldu. Pazara gelmiş

bir dolu insan vardı. Neyse ki babam sonunda boş bir yer buldu, hiç gözünden kaçar mı, arabayı oraya park etti.

"Şimdi," dedi babam, "annene alışverişin çok kolay bir iş olduğunu kanıtlayacağız ve ona hesaplı olmayı öğreteceğiz. Öyle değil mi oğlum?"

Sonra babam, sebze satan bir kadına yaklaştı, domateslerinin pahalı olmadığını söyledikten sonra, "Bir kilo domates versenize," dedi.

Kadın, fileye beş domates yerleştirdi, "Başka?" dedi.

Babam filenin içine baktı, "Ne? Bir kiloya yalnızca beş domates mi girdi?" diye sordu.

"Ne sandınız? Bu paraya bir sandık götürmeyi mi umuyordunuz? Alışverişe gelen kocalar hep birbirinin eşidir," dedi kadın.

"Kocaları, karılarından daha az kazıklayabiliyorsunuz. Bütün sorun burada," dedi babam.

"Erkekseniz söylediğinizi bir daha söyleyin bakayım," dedi mahallemizin kasabını andıran satıcı kadın.

"Tamam, tamam," dedi babam.

Fileyi tutmama izin verdi.

Satıcı kadın, öteki satıcı kadınlara babamı anlatırken, biz oradan uzaklaştık.

Sonra, bir sürü balık satan bir adam gördüm.

"Bak baba, balık!" diye bağırdım.

"Çok iyi, gidip bakalım," dedi babam.

Adama yaklaştık. Babam, balıkların taze olup ol-

madığını sordu. Balıkçı, canlı olduklarına göre herhalde taze olmaları gerektiğini söyleyip güldü.

"Oldu. Şuradaki kımıldayan balık kaça?" dedi babam.

Adam fiyatı söyleyince, babam gözlerini faltaşı gibi açtı.

"Ya küçüğü kaça?" diye sordu babam.

Adam yine bir fiyat söyledi.

Babam, bunun inanılmaz ve çok ayıp olduğunu söyledi.

"Bana baksanıza. Siz belki de hamsi almak istiyorsunuz. Onlar daha ucuz tabii. Karınız sizi bilgilendirmeliydi," dedi adam.

"Gel Pıtırcık," dedi babam. "Başka şey alacağız."

Ben babama başka yere gitmeye gerek olmadığını, bu kımıldayan balıkların müthiş olduğunu söyledim.

"Kapa çeneni de yürü," dedi babam. "Balık almayacağız, işte bu kadar."

"Ama baba, annem fırını yaktı, balık almak zorundayız," dedim.

"Pıtırcık, susmazsan gidip beni arabada beklersin," dedi babam.

Ben o zaman ağlamaya koyuldum. Ne yani, iyi valla.

"Aferin," dedi balıkçı. "Cimri olduğunuz, ailenizi aç bıraktığınız yetmiyormuş gibi, bir de şu zavallı çocukcağızı hırpalıyorsunuz."

"Siz kendi işinize bakın!" diye bağırdı babam. "Hem insan hırsız oldu mu başkalarını cimrilikle suçlamamalı."

"Ben mi hırsızım?" diye bağırdı balıkçı. "Kaşınıyorsunuz galiba," dedi ve eline bir balık aldı.

"Bakın, bu doğru," dedi bir bayan. "Dün bana sattığınız balık taze değildi. Kedim bile yemek istemedi onu."

"Balığım taze değil miymiş?" diye bağırdı balıkçı.

Çevrimizi bir sürü insan sarmıştı. Hepsi tartışadururken, balıkçı balığını sallarken, biz uzaklaştık.

"Eve dönüyoruz, geç oldu," dedi babam.

Yorgun ve sinirli görünüyordu.

"Ama baba, yalnızca beş domates aldık. Bir de balık alsak..."

Ama babam sözümü bitirmeme izin vermedi. Elimden çekti. Şaşırdım ve fileyi bıraktım. File yere düştü. Bir bu eksikti.

Kadının biri filenin üstüne bastı, "krışşt" diye bir ses çıktı. Kadın bize dikkat etmemizi söyledi. Fileyi

yerden kaldırdığımda içindekiler hiç de iç açıcı değildi.

"Gidip bir kilo domates alalım. Şu beşi mahvoldu," dedim.

Ama babam hiç söz dinlemek istemedi. Arabaya gittik.

Babam trafik polislerinin yazdığı cezayı görünce bozuldu.

"Ne kötü günmüş," dedi.

Arabaya bindik. Babam gaza bastı.

"Fileyi nereye koydun? Pantolonum mahvoldu. Şu yaptığın işe bak!" dedi babam.

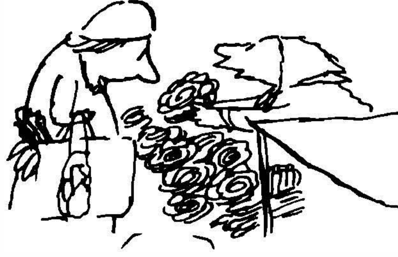
İşte tam o sırada kamyona çarptık. Bunca soytarılıktan sonra olacağı buydu.

Arabayı tamirciye götürdük. Önemli değilmiş. Araba öbür güne hazır olacak. Tamirciden çıktığımızda babam bayağı keyifsizdi. Belki şişko kamyoncunun kendisine söylediklerinden ötürü.

Annem fileye baktı. Tam bir şeyler söylemeye hazırlanıyordu ki, babam bağırmaya başladı ve yorum istemediğini söyledi.

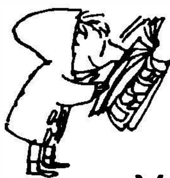

Evde yiyecek hiçbir şey olmadığı için babam bizi taksiyle lokantaya götürdü. Lokanta çok kıyaktı. Babam hiçbir şey yemedi. Ama annemle ben mayonezli balık yedik. Yeğenimin düğünündeki gibi. Annem, babama haklı

olduğunu, hesaplılığın bazen çok iyi sonuçlar verdiğini söyledi.

Gelecek pazar, umarım yine babamla pazara gideriz.

Yeni Kitapçı Dükkânı

Okulun yakınında, eski temizleyici dükkânının yerine bir kitapçı dükkânı açıldı. Okul çıkışı arkadaşlarla bakmaya gittik.

Kitapçı dükkânının vitrini çok kıyak. Bir sürü dergi, gazete, kalem var. İçeri girdik. Bizi görünce, dükkândaki adamın ağzı kulaklarına vardı.

"Hoş geldiniz! Yandaki okuldan mı geliyorsunuz? Çok iyi arkadaş olacağımıza inanıyorum. Benim adım Parşömen," dedi.

"Benimki Pıtırcık," dedim.

"Benimki Sırım," dedi Sırım.

"Benimki Gümüş," dedi Gümüş.

"Batı Dünyasının İktisadi ve Toplumbilimsel Sorunları dergisi var mı?" diye sordu kapıdan giren bir adam.

"Benimki Dırdır," dedi Dırdır.

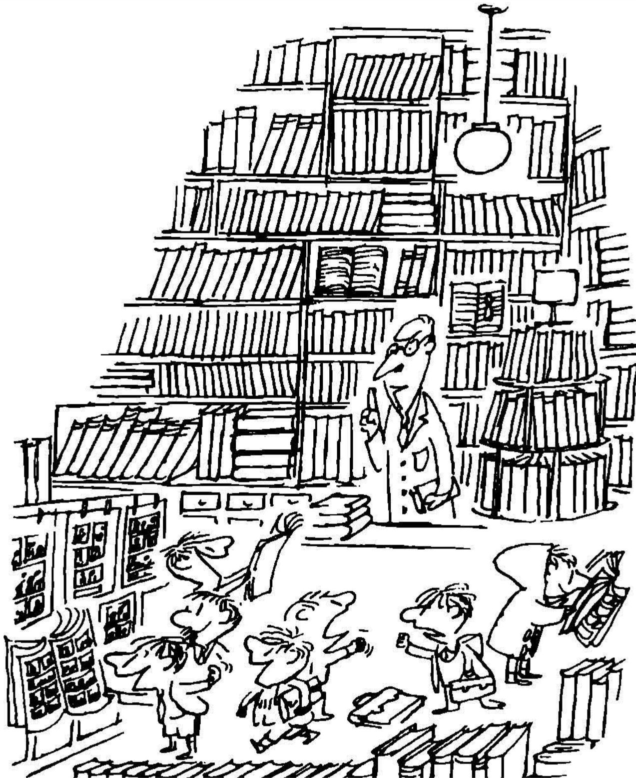
"Evet... şey... Aferin çocuğum," dedi Bay Parşömen. Sonra, "Hemen bakıyorum beyefendi," dedi ve dergilerin arasında aramaya koyuldu.

"Bu defterleri kaça satıyorsunuz?" diye sordu Lüplüp.

"Hımm! Ne?" dedi Bay Parşömen. "Ha bunlar mı? Beş lira yavrum."

"Okulda üç liraya satıyorlar," dedi Lüplüp.

Bay Parşömen aramayı durdurdu, döndü, "Nasıl olur? Yüz sayfalık kareli defterleri mi?" diye sordu.

"Yoo, hayır. Okuldakiler elli sayfalık. Şu defteri görebilir miyim?" dedi Lüplüp.

"Evet," dedi Bay Parşömen. "Ama önce ellerini sil, yağdan vıcık vıcık olmuşlar."

"Batı Dünyasının İktisadi ve Toplumbilimsel Sorunları dergisi var mı, yok mu?" diye sordu adam.

"Tabii beyim tabii, hemen buluyorum," dedi Bay Parşömen. "Yeni taşındık, yerleşmiş sayılmayız... Senin burada ne işin var?"

O sırada masanın arkasına geçmiş olan Lüplüp, "Siz çok meşguldünüz, yüz sayfalık olduğunu söylediğiniz defteri gidip kendim aldım," dedi.

"Hayır! Elini sürme! Her şeyi devireceksin!" diye bağırdı Bay Parşömen. "Bütün gece kitap dizdim raflara. Al defterini. Kırıntı dökme ortalığa!"

Sonra Bay Parşömen, bir dergi aldı, "Batı Dünyasının İktisadi ve Toplumbilimsel Sorunları dergisini buldum," dedi.

Ama dergiyi isteyen bey gitmiş olduğu için Bay Parşömen içini çekti, dergiyi eski yerine koydu.

"Hah!" dedi Sırım. "Bu annemin her hafta okuduğu dergi."

"Güzel," dedi Bay Parşömen. "Bundan sonra annen buradan alabilir dergisini."

"Yok yahu," dedi Sırım. "Annem dergisini hiçbir zaman satın almaz. Dergiyi ona yanımızda oturan Ba-

yan Saksı verir, okuduktan sonra. Ama Bayan Sak da dergiyi satın almaz, ona da dergi postadan gel yor."

Bay Parşömen bir şey söylemeden Sırım'a baktı

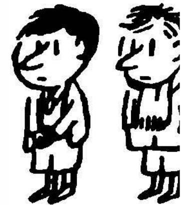
Gümüş, beni kolumdan çekti.

"Gel bak," dedi.

Gittim. Duvarın dibinde bir sürü çizgi roman va dı. Müthiş! Kapaklarına baktık. Sonra içlerini görme için kapakları çevirdik. Ama dergileri tutan manda lardan ötürü resimli romanları açamıyorduk. Ma dalları çıkarmaya cesaret edemedik. Çünkü bu, Ba Parşömen'in hoşuna gitmeyecekti. Onu rahatsız e mek de istemiyorduk.

"Bak, bu bende var," dedi Gümüş. "Pilotlu bir se rüven. Viuuuuuu! Çok tatlı bir adam var, ama birtakı kişiler adamın uçağı düşsün diye dalavereler çevir yorlar. Uçak düşüyor, ama içinde pilot yerine pilotu arkadaşı bulunuyor. Bütün öbür arkadaşları bizim p lotun arkadaşından kurtulmak için uçağı düşürttüğü nü sanıyor. Ama ilgisi yok tabii. Pilot sonunda gerçe haydutları buluyor. Okumamış mıydın?"

"Hayır," dedim. "Ben terk edilmiş madendeki kovboyun serüvenini okudum. Sen onu biliyor musun? Hani kovboy geldiğinde bir sürü maskeli adam üstüne ateş ediyorlar. Kiuuu! Kiuuuu! Kiuuuu!"

Dalgacı'ya dergiler ve kitapların bulunduğu dönen şeyle oynamaması gerektiğini anlatan Bay Parşömen, "Ne oluyor!" diye bağırdı.

"Ona okuduğum bir serüveni anlatıyordum," dedim Bay Parşömen'e.

"Sizde yok mu o?" diye sordu Gümüş.

"Hangi serüven?" diye sordu Bay Parşömen, parmaklarıyla saçını tarayarak.

"Bir kovboy var hani," dedim. "Terk edilmiş bir madene geliyor. Madende birtakım adamlar onu bekliyorlar ve..."

"Okudum!" diye bağırdı Toraman. "Adamlar ateş etmeye başlıyorlar: Kiuuuuuu! Kiuuuuuu! Kiuuuuuu!"

"Kiuuuuuu! Sonra şerif, 'Selam yabancı. Biz burada yabancılardan pek hoşlanmayız,' diyor," dedim.

"Evet," dedi Toraman. "Sonra kovboy tabancasını çıkarıyor ve Kiuuuuuu! Kiuuuuuu! Kiuuuuuu!"

"Yeter!" dedi Bay Parşömen.

"Benim pilotlu serüvenim daha güzel. Viuuuuuu! Viuuuuu!" dedi Gümüş.

"Güldürme beni," dedim. "Benim kovboy serüvenimin yanında senim pilot serüvenin pek salak kalıyor."

"Öyle mi?" dedi Gümüş. "Senin kovboy serüvenin hepsinden salak işte!"

"Burnunun üstüne bir yumruk yapıştırayım mı?" diye sordu Toraman.

"Çocuklar!" diye bağırdı Bay Parşömen.

Sonra tuhaf bir ses duyduk, kitaplar ve dergilerle dolu o dönen dalga yere devrildi.

"Çok az dokundum," diye bağırdı Dalgacı ve kıpkırmızı kesildi.

Bay Parşömen'in keyfi hiç yerinde değildi.

"Yeter artık! Hiçbir şeye el sürmek yok! Bir şey alacak mısınız, almayacak mısınız?" dedi.

"Doksan dokuz, yüz," dedi Lüplüp. "Evet, doğru söylemişsiniz, defterinizde yüz sayfa var. Harika! Ben bunu almak isterdim."

Bay Parşömen, defteri Lüplüp'ün elinden kolaylıkla çekti. Çünkü Lüplüp'ün elleri hep kayar.

Bay Parşömen, defterin içine baktı,

"Vah zavallı. Bütün sayfaları parmaklarınla kirletmişsin. Eh ne yapalım, senin suçun! Beş lira oğlum."

"Evet," dedi Lüplüp. "Ama param yok. Öğleyin yemekte babamdan isterim. Ama siz yine de pek güvenmeyin. Dün soytarılık ettim, babam bugün beni cezalandıracağını söyledi."

Çok geç olmuştu.

"Hoşça kalın Bay Parşömen!" diye bağırarak çıktık.

Bay Parşömen bizi yanıtlamadı. Lüplüp'ün belki alacağı deftere bakıyordu.

Ben çok hoşnut kaldım. Bu yeni kitapçı dükkânında her zaman çok iyi karşılanacağımızı biliyorum. Çünkü annemin dediği gibi: "Mahalle esnafıyla arkadaş olmak gerekir. Böylece sizi hiç unutmazlar, hep iyi hizmet verirler."

Sırım Hasta

Derste aritmetik problemi çözüyorduk. Problemlerimiz yumurta ve elma satan bir çiftçiden söz ediyordu. Sonra Sırım elini kaldırdı.

"Evet Sırım?" dedi öğretmen.

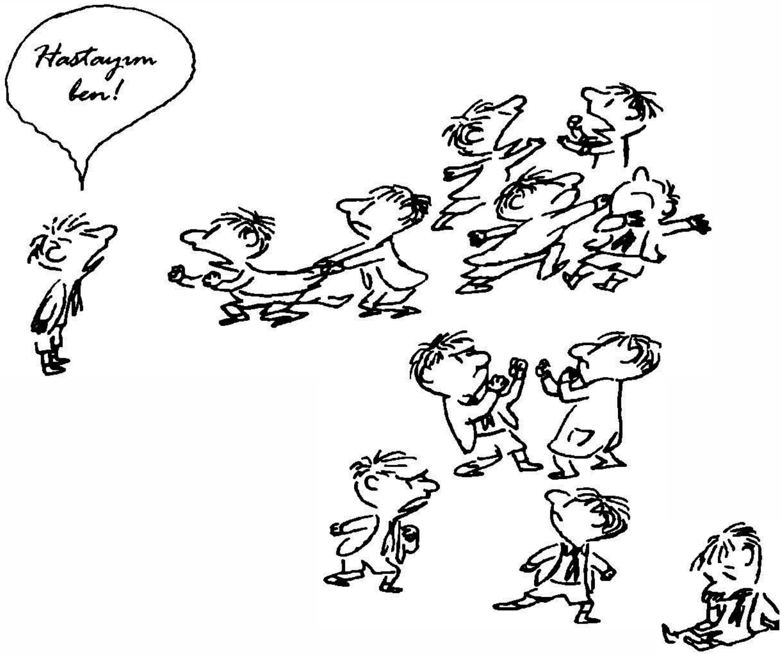
"Dışarıya çıkabilir miyim? Sanırım hastayım," dedi Sırım.

Öğretmen, Sırım'a, bir dakika yanına gelmesini söyledi. Sırım'ın yüzüne baktı. Elini alnına koydu.

"Evet, iyi görünmüyorsun. Çıkabilirsin. Revire git, hasta olduğunu söyle," dedi.

Sırım, problemini bitirmeden, durumundan hoşnut ve mutlu, dışarıya çıktı. Hemen sonra Dalgacı elini kaldırdı.

Öğretmen, ona "Aritmetik dersinden kaçmak için hasta numarası yapmam doğru değil!" cümlesini evde bütün zamanlara ve kiplere uygulamasını söyledi.

Ders arasında Sırım'ı avluda bulduk.

"Revire gittin mi?" diye sordum.

"Hayır, zil çalıncaya kadar gizlendim," dedi.

"Neden revire gitmedin?" diye sordu Toraman.

"Deli miyim?" dedi Sırım. "Revire son gidişimde dizime tentürdiyot sürdüler, dizim cayır cayır yandı."

Gümüş, Sırım'a hastalığının gerçek mi olduğunu sordu. Sırım da Gümüş'e bir tokat mı yemek istediğini sordu. Dalgacı bu işe çok güldü. Öbür arkadaşların tam ne dediklerini hatırlamıyorum. Ama birden hepimiz Sırım'ın çevresinde dövüşmeye koyulduk. Sırım

oturmuş, bizi izliyor, bu arada, "Haydi, haydi vur, vur!" diye bağırıyordu.

Lüplüp ile Çarpım, her zaman olduğu gibi bugün de dövüşmüyorlardı. Çarpım, teneffüslerde derslerini gözden geçirir. Gözlüklü olduğu için kendisini istediğimiz gibi pataklayamayız. Lüplüp ise ders zili çalmadan önce iki sandviçini bitirmek zorundadır.

Sonra Bay Sinekvurmaz koşarak geldi. Bay Sinekvurmaz, genç gözetmenimizdir. Karagöz'ün bize gözkulak olmasına yardım eder. Çünkü gerçekten, oldukça uslu olmamıza karşın, teneffüste bize gözcülük etmek kolay değildir.

"Ne oluyor yine küçük yabaniler? Hepinizi cezaya bırakacağım!" dedi Bay Sinekvurmaz.

"Beni cezaya bırakamazsınız, ben hastayım," dedi Sırım.

"Yaaaaa?" dedi Gümüş.

"Bir tokat ister misin?" diye sordu Sırım.

"Susun! Susun! Yoksa hepinizi gerçekten hastanelik ederim!" diye bağırdı Bay Sinekvurmaz.

O zaman hepimiz sustuk.

Bay Sinekvurmaz, Sırım'a yaklaşmasını söyledi.

"Neyin var?" diye sordu.

Sırım, kendisini kötü hissettiğini söyledi.

"Evdekilere söyledin mi?" diye sordu Bay Sinekvurmaz.

"Evet, bu sabah anneme söyledim," dedi Sırım.

"Peki annen neden seni okula gönderdi?"

"Çünkü ben her sabah anneme kendimi iyi hissetmediğimi söylerim. Tabii kadıncağız şaşırıyor. Ama bu kez doğru söylüyordum," dedi Sırım.

Bay Sinekvurmaz, Sırım'a baktı, başını kaşıdı. Sırım'a, revire gitmesi gerektiğini söyledi.

"Hayır!" diye bağırdı Sırım.

"Ne demek hayır? Hastayken revire gitmelisin. Hem sözümü dinlemek zorundasın!"

Bay Sinekvurmaz, Sırım'ı kolundan tuttu, ama Sırım, "Hayır, gitmeyeceğim! Gitmeyeceğim!" diye bağırmaya başladı ve ağlayarak yerlerde yuvarlandı.

Sandviçlerini yeni bitiren Lüplüp, "Vurmasanıza. Görmüyor musunuz, çocukcağız hasta," dedi.

Bay Sinekvurmaz, gözlerini açarak Lüplüp'e baktı.

"Ama ben..." demeye başladı, sonra kıpkırmızı oldu. Lüplüp'e işine bakmasını ve onu da cezaya bıraktığını söyledi.

"İyi valla! Bu salak hastalandı diye cezaya da mı kalacağız yani?" diye bağırdı Lüplüp.

"Bir tokat ister misin?" diye sordu zırlamayı kesen Sırım.

"Yok yahu," dedi Lüplüp.

Hep bir ağızdan tartışıp bağrışmaya başladık. O sırada Karagöz koşarak geldi.

"Ne o, Bay Sinekvurmaz, başınız dertte mi?" diye sordu.

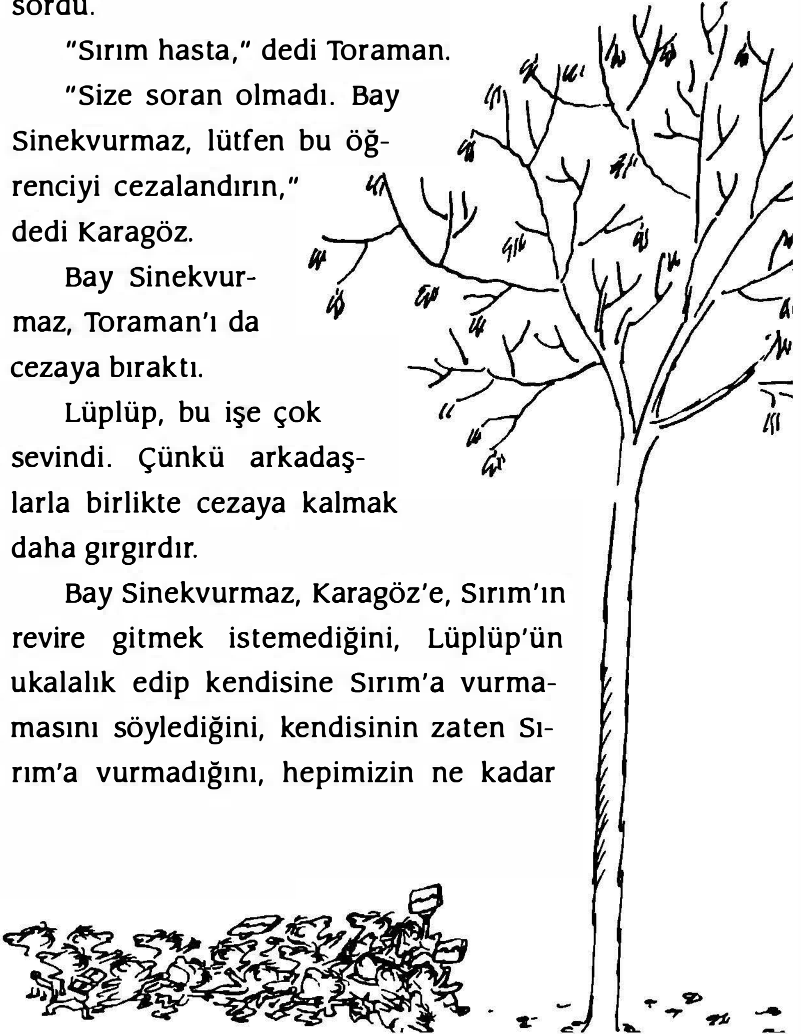
"Sırım hasta," dedi Toraman.

"Size soran olmadı. Bay Sinekvurmaz, lütfen bu öğrenciyi cezalandırın," dedi Karagöz.

Bay Sinekvurmaz, Toraman'ı da cezaya bıraktı.

Lüplüp, bu işe çok sevindi. Çünkü arkadaşlarla birlikte cezaya kalmak daha gırgırdır.

Bay Sinekvurmaz, Karagöz'e, Sırım'ın revire gitmek istemediğini, Lüplüp'ün ukalalık edip kendisine Sırım'a vurmamasını söylediğini, kendisinin zaten Sırım'a vurmadığını, hepimizin ne kadar

çekilmez, çekilmez, çekilmez çocuklar olduğumuzu anlattı. Bu çekilmez sözcüğünü üç kez tekrarladı. Son söyleyişinde sesi anneminkini andırıyordu. Annemi deli ettiğim zamanlardaki sesini...

Karagöz, eliyle çenesini ovdu. Bay Sinekvurmaz'ı kolundan tuttu, onu az öteye götürdü, elini omzuna koydu, alçak sesle uzun uzun ona bir şeyler anlattı. Sonra ikisi bize doğru geldiler.

"Şimdi seyret oğlum," dedi Karagöz, ağzı kulaklarındaydı.

Parmağıyla Sırım'ı çağırdı.

"Numara yapmadan benimle revire geleceksin. Tamam mı!" dedi.

"Hayır," diye bağırdı Sırım. "Asla! Asla gelmem!"

Ve ağlayarak yere attı kendini.

"Zorlamayın," dedi Tıngır.

İşte o zaman kıyamet koptu. Karagöz, kıpkırmızı kesildi. Tıngır'a ve o sırada gülmekte olan Dırdır'a cezalar yağdırdı. Ne tuhaf, şimdi de Bay Sinekvurmaz'ın ağzı kulaklarındaydı.

Sonra Karagöz, Sırım'a, "Hemen revire diyorum! Tartışma istemem," dedi.

Sırım, dalga geçmenin sırası olmadığını anladı, peki, dizlerine tentürdiyot sürmemeleri koşuluyla revire gideceğini söyledi.

"Tentürdiyot mu? Merak etme kimse sana tentürdiyot sürmez. Ama iyileştiğin zaman gel, seninle gö-

rülecek hesabımız var. Şimdi hadi bakalım, Bay Sinekvurmaz seni revire götürecek," dedi Karagöz.

Hepimiz revire doğru yürüdük.

Karagöz bağırdı:

"Siz durun! Bir tek Sırım gidecek! Revir bir avlu değil! Hem arkadaşınızın belki bulaşıcı hastalığı vardır."

Hepimiz çok güldük, Çarpım dışında. Bulaşıcı hastalıklardan Çarpım'ın ödü kopar.

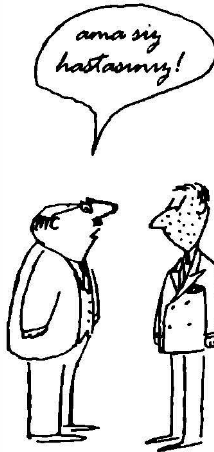
Sonra Karagöz zili çaldı. Hepimiz sınıfa girdik.

Bay Sinekvurmaz da Sırım'ı eve götürdü.

Ne şanslı şey şu Sırım. Dersimiz dilbilgisiydi.

Neyse hastalık önemli bir şey değilmiş.

Sırım ve Bay Sinekvurmaz kızamık olmuşlar!..

Atletler

Bilmem daha önce söylemiş miydim, mahallemizde bir boş arsa var, ara sıra oraya oynamaya gideriz.

Bizim boş arsa müthiştir! Arsamızda çimen var, taş var, eski bir şilte var, tekerleksiz, ama yine de çok şirin bir araba var. Onu uçak niyetine kullanırız: Vrum vrum. Otobüs niyetine kullanırız: Ding ding. Sonracığıma, arsada boş konserve kutuları var. Bazen kediler de olur, ama onlarla matrak geçmek biraz zor, çünkü bizi görür görmez kaçıyorlar.

Arkadaşlarla boş arsadaydık, oynayacak oyun arıyorduk. Çünkü Karagöz, Lüplüp'ün futbol topunu sömestrin sonuna kadar vermeyecek.

"Askercilik oynasak?" dedi Sırım.

"Askercilik oynadığımızda kimse düşman olmak istemiyor, biliyorsun. Bu yüzden her zaman dövüşüyoruz," dedi Toraman.

"Benim bir önerim var. Atletizm yarışması yapalım mı?" dedi Dalgacı.

Dalgacı, böyle bir şeyi televizyonda gördüğünü, çok hoşuna gittiğini söyledi. Bir sürü yarışmalar oluyor, herkes aynı anda bir sürü hareket yapıyordu. Sonra iyiler şampiyon ilan ediliyor, bir küçük kürsünün üstüne çıkarılıyorlar, sonra onlara madalyalar veriliyordu.

"Kürsüyle madalyaları nereden bulacaksın?" diye sordu Tıngır.

"Canım bulmuş gibi yapacağız," dedi Dalgacı.

Parlak bir öneriydi. Hemen kabul edildi.

"Peki, ilk yarışma yüksek atlama," dedi Dalgacı.

"Ben atlamam," dedi Lüplüp.

"Atlamalısın. Herkes atlayacak," dedi Dalgacı.

"Hayır efendim. Şimdi yemek yiyorum, atlarsam sonra hasta olurum, hasta olursam sandviçlerimi bitiremem. Ben atlamıyorum işte," dedi Lüplüp.

"Peki, sen üstünden atlayacağımız ipi tutarsın. Bize şimdi bir ip gerek," dedi Dalgacı.

Ceplerimizi aradık. Misketler, düğmeler, pullar ve bir şeker bulduk, ama hiçbirimizden ip çıkmadı.

"Kemerlerimizi kullanalım," dedi Gümüş.

"Yok canım. Pantolonlarımızı tuta tuta atlayamayız," dedi Sırım.

"Lüplüp atlamıyor, bize kemerini versin," dedi Toraman.

"Ben yerlere bakayım, belki bir ip bulurum," dedi Tıngır.

Dırdır, boş arsada ip aramanın uzun iş olduğunu, bütün öğleden sonramızı ip arayarak geçiremeyeceğimizi, başka bir çözüm yolu bulmamız gerektiğini söyledi.

"Hey çocuklar. Bakalım kim ellerinin üstünde daha uzun yürüyebiliyor. Bana bakın! Bana bakın!" diye bağırdı Gümüş.

Gümüş, ellerinin üstünde yürümeye koyuldu. Gümüş bu işi çok iyi yapar.

Ama Dalgacı, ona, atletizm yarışmalarında kimsenin böyle ellerinin üstünde yürümediğini ve salağın teki olduğunu söyledi.

"Salak mı? Kim salak?" diye sordu Gümüş.

Gümüş, ayaklarının üstünde doğruldu ve Dalgacı'yla dövüşmeye gitti.

"Çocuklar, dövüşüp soytarılık yapacaksak, boş arsaya gelmeye değmez. Bunu okulda da yapabiliriz," dedi Sırım.

Sırım haklıydı. Bu nedenle Dalgacı'yla Gümüş dövüşü kestiler.

Gümüş, Dalgacı'ya dövüşü istediği zaman, istediği yerde, istediği biçimde sürdürmeye hazır olduğunu söyledi.

"Beni korkutamazsın. Senin gibi ödleklere nasıl davranılması gerektiğini biliriz biz," dedi Dalgacı.

"Kovboyculuk mu oynayalım, yoksa atlayacak mısınız?" diye sordu Lüplüp.

"İpsiz atlandığını hiç gördün mü sen?" dedi Dırdır.

Gümüş, parmağını tabanca gibi kullanıp, "kiuuu, kiuuu" yaptı.

Sırım iki eliyle karnını tuttu, "Vurdun beni," dedi ve çimlerin üstüne düştü.

"Atlayamıyorsak koşalım," dedi Dalgacı.

"Keşke ipimiz olsaydı," dedi Dırdır.

Dalgacı, ipimiz olmadığına göre, çitten arabaya kadar bir yüz metre yarışı yapmamızı önerdi.

"Çitten arabaya yüz metre var mı?" diye sordu Toraman.

"Ne önemi var. Arabaya ilk varan yüz metrelik yarışı kazanmış olacak."

Ama Dırdır, bu yarışın gerçek yüz metre yarışları gibi olmayacağını, çünkü gerçek yarışmalarda hep ip olduğunu, yarışı kazananın ipi göğüslediğini hatırlattı.

Dalgacı, Dırdır'a bu iple canını sıkmaya başladığını hatırlattı.

Dalgacı, ipi olmadığını, ama eli olduğunu ve şimdi onu Dırdır'ın suratına yapıştıracağını söyledi.

Dırdır, Dalgacı'ya hele bir denemesini söyledi.

Dalgacı, bu işi başaracaktı, ama ne yazık ki Dırdır daha tez davranıp Dalgacı'yı tekmeledi.

Dövüşü bıraktıklarında Dalgacı kırgındı. Atletizmden hiç anlamadığımızı, birer zavallı olduğumuzu söyledi.

Sonra Tıngır'ın koşarak geldiğini gördük:

"Hey çocuklar, bakın bir ip buldum," dedi.

Dalgacı, bunun çok kıyak olduğunu, böylece yarışmaları sürdürebileceğimizi söyledi.

Yüksek atlama ve koşudan biraz bıktığımız için sonunda çekiç atmaya karar verdik.

Dalgacı, bize çekicin gerçek çekiç değil, ipe bağlı bir ağırlık olduğunu, ipi çok çabuk döndürüp sonra onu salıvermek gerektiğini açıkladı.

"Ben başlıyorum, çünkü bu oyunu ben önerdim. Şimdi şu atışı göreceksiniz," dedi Dalgacı.

Dalgacı, elindeki çekiçle, kendi çevresinde birçok kez döndü, sonra ipi salıverdi.

Atletizm yarışlarını bıraktık. Dalgacı, şampiyon olduğunu söylüyordu. Ama ötekiler bunu kabul etmediler. Kendileri çekiç atmadıklarına göre kimin kazandığının belli olmayacağını söylediler.

Bence Dalgacı haklı. Nasıl olsa o kazanacaktı. Ne atıştı o! Boş arsadan, taaa Şenbakkal'ın camına!..

Şifre

Hiç dikkat ettiniz mi bilmem, sınıfta arkadaşlarla konuşmak çok zor oluyor. Sürekli rahatsız ediliyorsunuz. Yanınızda oturan arkadaşla konuşabilirsiniz tabii. Ama yavaş konuşsanız bile öğretmen duyuyor, "O kadar konuşmak istiyorsan tahtaya buyur, bakalım burada da öyle geveze misin!" diyor. Sonra akarsuları ve yataklarını soruyor ve olay çıkıyor.

Arkadaşlarınıza ufak kâğıt parçaları da yollayabilirsiniz, ama hemen her zaman öğretmen sizi yakalar. Kâğıdı öğretmenin masasına, sonra da müdüre götürmek zorunda kalırsınız. Kâğıtlarda hep "Sırım salağın teki, kâğıdı geçirin" ya da "Toraman çok çirkin,

kâğıdı geçirin" yazılı olduğu için, müdür büyük bir cahil olacağımızı, zindana düşeceğimizi, terbiyeli bir çocuk olmamız için canlarını dişlerine takan anne babamızın çok üzüleceğini söyler. Sonra da bizi cezalandırır.

İşte, bu yüzden sabah Gümüş'ün önerisini çok parlak bulduk.

"Müthiş bir şifre buldum," dedi Gümüş. "Bu şifreyi yalnızca bizim takımdakiler anlayacak."

Gümüş, şifreyi bize gösterdi: Her harf için bir hareket yapıyorsunuz. Örneğin, parmağınızı burnunuza götürürseniz bu "a" harfidir. Parmağınızı sol gözünüze götürdünüz mü bu "b" harfidir. Parmağınızı sağ gözünüze götürdünüz mü bu "c" harfidir. Her harf için başka bir hareket yapıyorsunuz: Kulağınızı kaşıyorsunuz, çenenizi ovuyorsunuz, başınıza vuruyorsunuz, "z" harfinde de şaşı bakıyorsunuz. Müthiş!

Dalgacı bu işi pek sevmedi. Alfabenin zaten kendi başına bir şifre olduğunu, arkadaşlarla konuşmak

için yeni bir alfabe öğrenmektense, derdini anlatmak için teneffüsü beklemeyi yeğlediğini söyledi.

Çarpım ise şifre sözünü bile duymak istemedi. Sınıfın birincisi ve öğretmenin kuzusu olduğu için, öğretmeni dinleyip derse kalkmayı yeğler Çarpım. Valla deli bu çocuk!

Ama biz şifreyi çok beğendik. Hem şifre dediğiniz çok yararlı bir şey. Düşmanlarla çarpıştığınızda aranızda konuşabilirsiniz. Düşmanlar hiçbir şey anlamazlar ve savaşı sizler kazanırsınız.

Gümüş'ten bize şifresini öğretmesini istedik. Çevresini sardık. Gümüş, bize kendisi gibi yapmamızı söyledi. Parmağını burnuna götürdü, hepimiz burnumuzu tuttuk. Parmağını gözüne götürdü, biz de parmağımızı gözümüze götürdük.

Yeni gözetmenimiz Bay Sinekvurmaz, biz şaşı şaşı bakarken geldi. Bay Sinekvurmaz, okulun en büyük öğrencilerinden biraz daha yaşlıdır, ama çok değil. Sanırım ilk kez bir okulda gözetmenlik yapıyor.

"Bakın," dedi Bay Sinekvurmaz, "Bu soytarılıklarınızın ne anlama geldiğini soracak denli deli değilim. Söyleyeceğim tek şey şu: Böyle sürerse hepinizi cezalandırırım. Anlaşıldı mı?"

Bay Sinekvurmaz gitti.

"Şifreyi hatırlayacak mısınız?" diye sordu Gümüş.

"Ben 'b' ile 'c'de sağla sol gözü şaşırıyorum," dedi Tıngır. "Annem de babamın arabasını kullanırken hep öyle şaşırır."

"Zararı yok," dedi Gümüş.

"Nasıl zararı olmaz. Sana 'budala' demek isterken 'cudala' dersem olur mu?"

"Bana bak budala, kime 'budala' demek istiyorsun sen?" diye sordu Gümüş.

Ama dövüşecek zamanları olmadı, çünkü Bay Sinekvurmaz zili çaldı. Bay Sinekvurmaz'la bu teneffüsler günden güne kısalıyor.

Sıra olduk. Gümüş, bize, "Derste size bir haber ileteceğim. Öbür teneffüste denetleyeceğiz, bakalım kaç kişi haberi anlamış. Haberiniz olsun, bizim takımdan olmak için gizli şifreyi bilmek gerek," dedi.

"Çok güzel," dedi Dalgacı. "Beyefendi karar vermiş, hiçbir işe yaramayan şifresini bilmezsen, takımdan sayılmayacaksın, öyle mi?" dedi.

Bay Sinekvurmaz, Dalgacı'ya, "'Teneffüs süresince bol bol salak hikâyeleri anlattıktan sonra, artık ko-

nuşmayalım' cümlesini bütün kiplere ve zamanlara uygulayacaksınız," dedi.

"Şifreyi kullansaydın ceza almazdın," dedi Lüplüp.

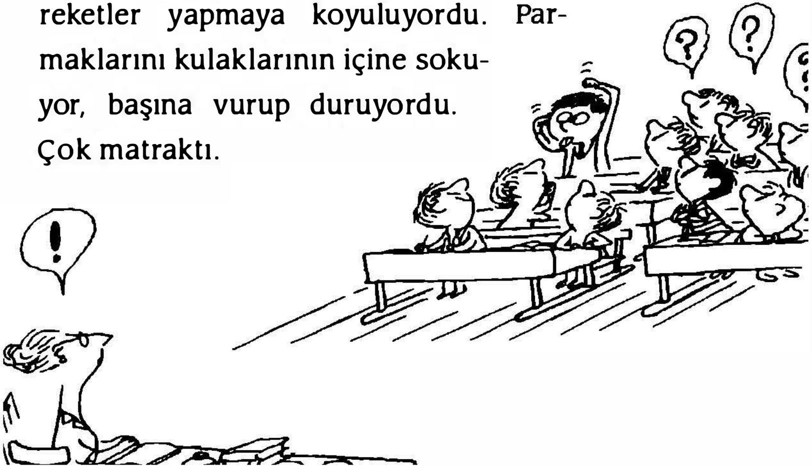
Bay Sinekvurmaz, ona da aynı cezayı verdi.

Lüplüp, bizi hep böyle güldürür!

Derste öğretmen, tahtaya yazacağı problemleri defterlerimize çekmemizi, sonra onları evde çözmemizi söyledi. Bu benim çok canımı sıktı. Özellikle babam adına üzüldüm. Çünkü babam işinden döndüğünde, genellikle çok yorgun oluyor, aritmetik ödevlerimi yapmayı canı çekmiyor.

Öğretmen, karatahtaya yazarken, biz Gümüş'e baktık ve ileteceği haberi bekledik.

Gümüş birtakım hareketler yapmaya koyuldu. Doğrusunu söylemem gerekirse ne dediğini anlamak hiç kolay değildi. Çünkü, Gümüş çok çabuk hareket ediyordu. Sonra defterine yazmak için duruyor, kendisine baktığımızı görünce, yine birtakım hareketler yapmaya koyuluyordu. Parmaklarını kulaklarının içine sokuyor, başına vurup duruyordu. Çok matraktı.

Gümüş'ün haberi oldukça uzundu. Biz bir türlü tahtadaki problemleri defterlerimize çekemiyorduk. Haberin harflerini kaçırmaktan, hiçbir şey anlayamamaktan korkuyorduk. Sürekli en arka sırada oturan Gümüş'e bakmak zorundaydık.

Sonra Gümüş, başını kaşıyarak "i", dilini çıkartarak "t" harfini yaptı, gözlerini faltaşı gibi açtı ve durdu.

Başımızı çevirdik, öğretmenin yazmayı durdurup Gümüş'e baktığını gördük.

"Evet Gümüş, ben de arkadaşların gibi, yaptığın soytarılıklara şaşkınlıkla bakıyorum. Artık yetti değil mi? Duvarın dibinde tek ayak üstünde duracaksın. Teneffüslere çıkmayacaksın ve yüz kere 'Sınıfta soytarılık yapıp arkadaşlarımın çalışmasına engel olmamalıyım' diye yazacaksın."

Biz, Gümüş'ün iletmek istediği haberden hiçbir şey anlayamamıştık.

Okul çıkışı Gümüş'ü bekledik.

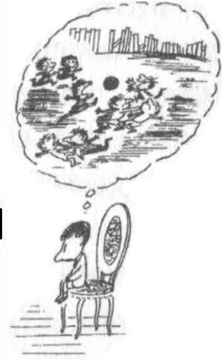
Gümüş pek öfkeliydi.

"Sınıfta ne anlatıyordun?" diye sordum.

"Beni rahat bırakın!" diye bağırdı Gümüş. "Şifre işi bitti! Zaten artık sizinle konuşmuyorum ben!"

Gümüş, bize ancak ertesi gün haberini açıkladı: "Hepiniz bana böyle bakmayın, öğretmen yakalayacak," diyormuş bize.

Sırma'nın Doğum Günü

Bugün Sırma'nın doğum gününe çağrıldım. Sırma, aslında bir kız. Yine de çok tatlı şeydir. Sarı saçları, mavi gözleri, pembe yanakları vardır. Komşumuz Kontrplakların kızıdır. Bay Kontrplak, Sağlam Ökçe Mağazası'nda şeftir, Bayan Kontrplak piyano çalar ve hep aynı şarkıyı söyler: bizim evden çok iyi duyulan çığlıklarla dolu bir şarkı...

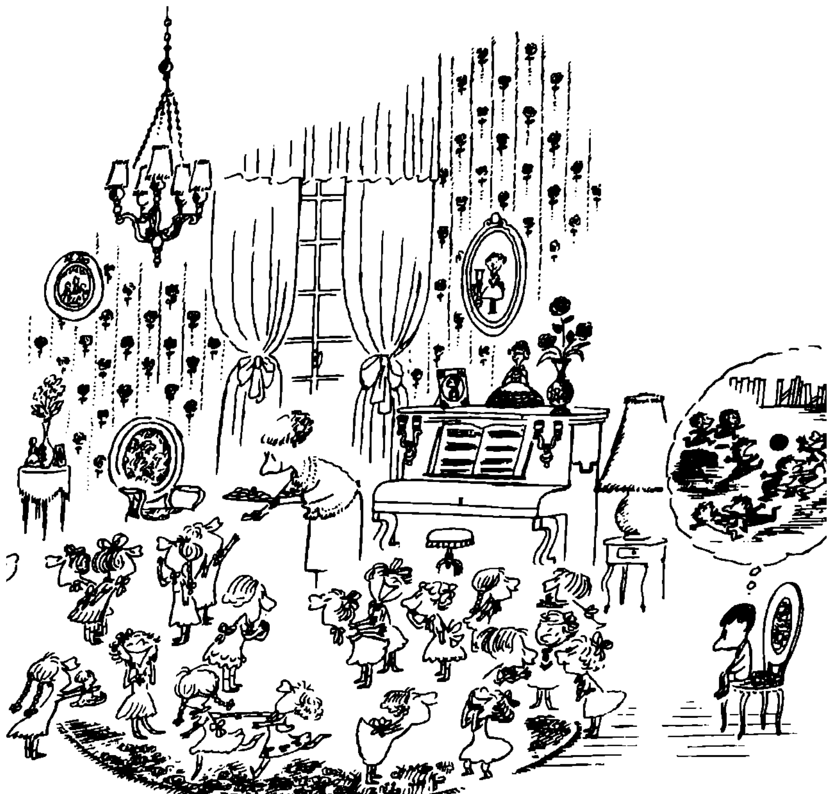
Annem, Sırma için bir hediye aldı: tencereli süzgeçli bir mutfak takımı. Merak ediyorum, böyle oyuncaklarla gerçekten eğlenilir mi?

Sonra bana lacivert takımımı giydirdi, boyunbağımı taktırdı, bol briyantinle saçımı taradı. Çok uslu durmamı, tam bir küçükbey gibi davranmamı söyledi ve beni alıp hemen yanımızda oturan Sırmalara götürdü. Ben çok hoşnuttum. Çünkü doğum günlerini de, Sırma'yı da çok severim. Tabii her doğum günün-

de, benim okul arkadaşlarım Lüplüp, Gümüş, Toraman, Sırım, Dalgacı, Tıngır ve Dırdır gibi çocuklar bulunmaz. Yine de her zaman eğlenilir. Pastalar olur. Kovboyculuk, hırsız-polisçilik oynanır; çok kıyaktır.

Kapıyı Sırma'nın annesi açtı. Beni gördüğüne şaşırmışçasına çığlıklar attı. Oysa, anneme telefon edip beni evine çağıran kendisiydi. Sırma'nın annesi, anneme, benim ne şeker şey olduğumu söyledi. Sonra Sırma'yı çağırdı, getirdiğim güzel hediyeyi görsün diye.

Sırma, pespembe yanaklar ve kıvrımlı beyaz bir

giysiyle geldi. Gerçekten çok şirin kız şu Sırma. Paketi ona uzatırken bayağı sıkılıyordum, hediyemi çirkin bulacağına inanıyordum.

Bayan Kontrplak, anneme, "Bunu yapmamalıydınız," dediğinde, ben de doğrusu aynı kanıdaydım.

Ama Sırma, mutfak takımını nedense çok beğendi. Ne matrak oluyor şu kızlar! Annem, bir kez daha uslu olmamı söyledikten sonra gitti.

Sırmaların evine girdim, içeride yine kıvrımlı giysili iki kız vardı. Birinin adı Cimcime, ötekinin adı Pimpirik'ti. Sırma onları en iyi iki arkadaşı, diye tanıttı bana. El sıkıştık, sonra ben köşedeki koltuğa oturdum. Sırma en iyi arkadaşlarına mutfak takımını gösterdi, Cimcime bu mutfak takımının tıpkısının, üstelik daha güzelinin kendisinde de olduğunu söyledi. Ama Pimpirik, Cimcime'nin mutfağının herhalde ona doğum gününde getirdikleri masa örtüsü kadar güzel olamayacağını söyledi. Birbirlerine girdiler.

Sonra birkaç kez kapı çalındı, bir sürü kız girdi içeri. Hepsinin kıvrımlı giysileri vardı. Hepsi aptal aptal oyuncaklar getirmişlerdi. Bir-iki tanesi de bebekleriyle gelmişlerdi. Bilseydim ben de futbol topumla gelirdim.

Sonra Bayan Kontrplak, "Herkes geldi sanıyorum, sofraya oturabiliriz," dedi.

Tek erkek olduğumu görünce eve dönmek istedim, ama buna cesaret edemedim.

Yemek odasına girdiğimizde yüzümü ateş basmıştı.

Bayan Kontrplak, beni Mimiş'le Çıtkırıldım'ın arasına oturttu.

Sırma, onları da bana en iyi arkadaşı olarak tanıttı.

Bayan Kontrplak, başlarımıza kâğıttan şapkalar geçirdi. Benimki sivri ve lastikli bir palyaço şapkasıydı. Kızlar bana bakarak güldüler. Benim yüzüm biraz daha kızardı. Boyunbağım da boynumu iyice sıkmaya başlamıştı.

Kahvaltı fena değildi: Küçük bisküviler ve kakao vardı. Sonra üstü küçük mumlarla dolu bir pasta getirdiler. Sırma, mumları üfledi. Kızlar alkışladılar.

Ben, ne tuhaf, hiç aç değildim. Oysa sabah kahvaltısı, öğlen yemeği, akşam yemeği dışında en sevdiğim yemek, kahvaltıdır. Neredeyse ders arasında yediğim sandviç kadar...

Kızların maşallah iştahları yerindeydi. Durmadan hep bir ağızdan konuşuyorlardı, gülüyorlardı, bebeklerine pasta yediriyormuş gibi yapıyorlardı.

Sonra Bayan Kontrplak, salona geçeceğimizi söyledi. Ben gittim köşedeki koltuğa oturdum.

Sırma, salonun ortasında ellerini arkasına koyup küçük kuşlardan söz eden bir şiir okudu. Şiir bittiğinde hepimiz alkışladık.

Bayan Kontrplak, "Şiir okumak, dans etmek, şarkı söylemek isteyen başka biri yok mu?" diye sordu. "Pıtırcık, belki sen okursun," dedi. "Senin gibi tatlı bir çocuk kesinlikle bir şiir biliyordur!"

Benim boğazımda kocaman bir yumru vardı. Başımla, hayır, dedim. Hepsi güldü. Sivri şapkamla soytarıya benziyordum herhalde.

Mimiş, bebeğini Çıtkırıldım'a verdi, tutması için. Sonra piyanonun başına geçti. Dilini çıkararak bir şeyler çaldı. Ama parçanın sonunu unuttu, ağlamaya başladı.

Bayan Kontrplak, kalktı, Mimiş'e çok güzel piyano çaldığını söyledi, onu öptü, bize de alkışlamamızı söyledi, bütün kızlar alkışladılar.

Sırma, hediyeleri halının ortasına yığdı. Kızlar gülüşüp bağrışmaya koyuldular. Oysa gelen hediyeler arasında bir tek gerçek oyuncak yoktu. Benim getirdiğim oyuncak mutfak takımı, daha büyük bir başka mutfak takımı, bir dikiş makinesi, bebek giysileri, ufak bir dolap, bir ütü. Hepsi buydu.

"Neden sen de arkadaşlarına katılmıyorsun?" diye sordu Bayan Kontrplak.

Ben hiçbir şey söylemeden onun yüzüne baktım.

Bayan Kontrplak, ellerini çırptı.

"Şimdi bakın ne yapacağız! Ben piyanonun başına geçeceğim, siz de halka olup dans edeceksiniz," dedi.

Dans etmek istemiyordum. Ama Bayan Kontrplak, beni kolumdan çekti. Dobiş ve Cimcime'nin ellerinden tutmak zorunda kaldım. Halka olduk. Bayan Kontrplak, piyanoda şarkısını çalarken, biz de dönmeye koyulduk.

Arkadaşlarım beni bu durumda görselerdi, herhalde okul değiştirmek zorunda kalırdım.

Sonra kapı çalındı. Annem beni almaya gelmişti. Onu görünce çok sevindim.

"Pıtırcık eşsiz bir çocuk," dedi Bayan Kontrplak, anneme. "Hiç onun kadar uslu bir çocuk görmedim. Belki biraz utangaç, ama konuklarımın en terbiyelisiydi."

Annem biraz şaşırdı, ama çok sevindi.

Evde, hiçbir şey söylemeden bir koltuğa oturdum.

Babam, gelince yüzüme baktı, anneme, bana ne olduğunu sordu:

"Olan şu: Kendisiyle gurur duyuyorum," dedi annem. "Ufak komşumuzun doğum gününe gitti, çağrılı

tek erkek çocuktu ve Bayan Kontrplak, onun bütün kızlardan daha terbiyeli olduğunu söyledi."

Babam, çenesini kaşıdı, sivri şapkamı başımdan aldı, elini saçlarımda gezdirdi, sonra eline bulaşan briyantini mendiliyle sildi. İyi eğlenip eğlenmediğimi sordu.

İşte o zaman ağlamaya başladım.

Babam güldü. Hemen o akşam, beni sağa sola ateş eden, birbirleriyle dövüşen kovboylarla dolu olan bir filme götürdü.

Tıngır'ın Başı Dertte

Tıngır dün okula gelmedi. Bugün de geç geldi. Canı çok sıkkındı, şaşırdık kaldık. Şaşırmamızın nedeni, Tıngır'ın geç gelmesi, canının sıkkın olması değildi. Çünkü Tıngır sık sık okula geç gelir, canı da her zaman sıkkındır. Bizi şaşırtan, öğretmenin Tıngır'a gülmesi oldu.

"Kutlarım seni Tıngır," dedi öğretmen. "Çok mutlusun herhalde, değil mi?"

Biz daha da şaşırdık, çünkü öğretmen, Tıngır'a karşı daha önceleri de tatlı davranmıştı. Herkese çok tatlı davranır, ama bu, Tıngır'ı ilk kutlayışıydı. Tıngır, bu kutlamadan hiç de hoşlanmış görünmedi, canı eskisi kadar sıkkın, gitti Dırdır'ın yanına oturdu. Biz dönüp Tıngır'a baktık. Öğretmen cetveliyle masasına vurdu, şımarmamamızı, kendi işimize bakmamızı, tahtada yazılı olanları, lütfen yanlışsız defterlerimize çekmemizi söyledi.

Sonra Gümüş arkamdan fısıldadı:

"Tıngır'ın erkek kardeşi olmuş, ötekilere de söyle."

Teneffüste Tıngır'ın çevresini sardık. Tıngır ellerini cebine sokmuş, duvara dayanmıştı.

"Şimdi bir erkek kardeşin olduğu doğru mu?" diye sorduk.

"Yaaa," dedi Tıngır. "Babam dün sabah beni erkenden uyandırdı. Giyinikti, ama tıraş olmamıştı. Sırıtıyordu. Beni öptü, kardeşimin gece doğduğunu ve hemen giyinmemi söyledi. Hastaneye gittik. Annem uzanmış yatıyordu. O da babam kadar hoşnut görünüyordu. Yatağının yanında da küçük kardeşim vardı."

"Ama bakıyorum, sen hiç de hoşnut görünmüyorsun," dedim.

"Niçin hoşnut olacakmışım?" dedi Tıngır. "Bir kere çok çirkin bir şey. Ufacık. Kıpkırmızı. Sürekli de bağırıyor. Herkes bunu pek matrak buluyor. Ben evde azıcık bağırsam, hemen sustururlar, babam bir budala olduğumu, başını şişirdiğimi söyler."

"Yaaa, bilirim," dedi Sırım. "Benim de küçük kardeşim var, sürekli olay çıkarır. Evin kuzusu odur. İstediği her şeyi yapar. Bir vursam hemen anneme babama yetiştirir, onlar da sinemaya gitmemi yasaklarlar."

"Bizim evde tam tersi," dedi Toraman. "Benim bir ağabeyim var, evin kuzusu o. Olayları benim çıkarttığımı söyler. Beni sürekli döver. Geç saatlere kadar televizyon izler. Sigara içmesine bile ses çıkarmazlar."

"Kardeşim doğduğundan beri beni sürekli hırpalıyorlar," dedi Tıngır. "Has-

tanede annem, bebeği öpmemi söyledi. Ben tabii istemiyordum, yine de gidip öptüm. Babam bağırmaya başladı, aman dikkat etmemi, beşiği devirmememi, benim kadar sakar bir çocuğa rastlamadığını söyledi."

"Bu kadar ufak olduklarında ne yiyorlar?" diye sordu Lüplüp.

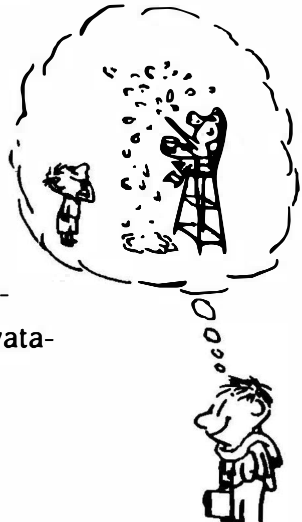
"Sonra babamla eve döndük. Ev annemsiz çok hüzünlüydü. Özellikle babam yemek yapmaya koyulunca. Konserve açacağını bulamadığı için çok öfkeliydi. Yalnızca sardalyeyle bezelye yedik. Bu sabah da süt taştı diye babam beni azarladı."

"Göreceksin," dedi Sırım, "eve döndüklerinde çocuk önce annenlerin odasında uyuyacak. Sonra onu senin odana taşıyacaklar. Her ağlayışında çocuğu senin rahatsız ettiğini sanacaklar."

"Benim de ağabeyim odamda yatıyor, ama nicedir bundan pek rahatsız olmuyorum. Eskiden, ben daha çok ufakken, bu soytarı beni hep korkutuyordu."

"Hayır efendim. Odamda yatmasına dünyada izin vermem. İlle evde kalmak istiyorsa, gitsin kendine başka oda bulsun," dedi Tıngır.

"Annenler, 'kardeşin, senin odanda yatacak' derlerse çaresiz odanda yatacaktır," dedi Dırdır.

"Hayır işte! Hayır!" diye bağırdı Tıngır. "Onu nereye isterlerse oraya yatırsınlar, ama benim odama istemem. Kapımı kilitlerim! İyi valla!"

"Sardalyenin yanında bezelye iyi oluyor mu?" diye sordu Lüplüp.

"Öğleden sonra babam beni hastaneye götürdü yine. Hastanede Tonton Dayım, Bibi Teyzem, Şuşu Halam vardı. Herkes kardeşimin bir sürü insana benzediğini söyledi; babama, anneme, Tonton Dayıma, Bibi Teyzeme, Şuşu Halama, hatta bana bile benzettiler. Sonra çok mutlu olmam, artık çok uslu durmam, anneme yardım etmem, okulda iyi çalışmam gerektiğini söylediler. Babam, çaba göstereceğimi umduğunu, çünkü bugüne kadar pek tembellik ettiğimi, ama şimdi kardeşime örnek olmam gerektiğini söyledi."

"Hey çocuklar, teneffüsün sonuna kadar maç yapsak," dedi Gümüş.

"Hah," dedi Sırım. "Arkadaşlarla oynamak için sokağa çıkmak istediğinde de kardeşine bakman gerektiğini söyleyecekler."

"Daha neler. O kendi başının çaresine baksın. Onu çağıran olmadı herhalde, değil mi ama? Ben istediğim kadar top oynarım işte," dedi Tıngır.

"Görürsün, olay çıkacak. Sonra da kardeşini kıskandığını söyleyecekler," dedi Sırım.

"Ne? Hiç güleceğim yoktu," dedi Tıngır.

Sonra kardeşini hiç kıskanmadığını, kardeşinin umurunda bile olmadığını, ama onu odasında yatırmalarını, arkadaşlarıyla oynamasını engellemelerini istemediğini, anasının kuzularından hiç hoşlanmadığını, çok canını sıkarlarsa alıp başını gideceğini, o zaman herkesin keyfinin kaçacağını, aman canım, Şıngır'ı alıp başlarına çalmalarını, evden kaçınca kendisini çok arayacaklarını, bir savaş gemisinde kaptanlık edip çok para kazandığını öğrenince büyük pişmanlık duyacaklarını, zaten evden de okuldan da bıktığını, kimseye ihtiyacı olmadığını ve bütün bunlara çok güldüğünü söyledi.

"Şıngır kim?" diye sordu Dalgacı.

"Kim olacak, küçük kardeşim," dedi Tıngır.

"Ne tuhaf adı var," dedi Dalgacı.

O zaman Tıngır, Dalgacı'nın üstüne saldırdı, yüzüne iki tokat patlattı. Ailesine hakaret etmelerine asla izin vermeyeceğini söyledi.

Mektup

Babama çok üzülüyorum, çünkü artık belleğini bütünüyle yitirdi.

Geçen akşam postacı, benim için bir paket getirdi. Çok sevindim. Çünkü postacının bana paket getirmesinden pek hoşlanırım. Bu paketler hep anneannemin yolladığı hediyelerdir. Böyle zamanlarda babam çocukları bu kadar şımartmamak gerektiğini söyler. Annem olay çıkarır. Ama bu kez olay çıkmadı. Babam çok mutluydu. Çünkü paket anneannemden değil, babamın patronu Bay Kocabaş'tan geliyordu. Paketin içinden bir kızmabiraderle bir mektup çıktı. Bu benim ikinci kızmabiraderim. Mektupta şöyle yazıyordu: "Çok çalışkan bir babası olan sevgili Pıtırcık'a. Amcası Kocabaş."

"Bu da nereden çıktı?" dedi annem.

"Geçen gün kendisine özel bir iyilikte bulundum.

Garda kuyruğa girip bilet aldım. Pıtırcık'a bu hediyeyi yollaması bence çok hoş," dedi babam.

"Maaşına zam yapsaydı daha hoş olurdu," dedi annem.

"Aferin! Bunlar tam çocuğun önünde söylenecek sözler! Ne öneriyorsun peki? Pıtırcık hediyeyi geri yollayıp babasının maaşına zam yapmalarını mı istesin?"

"Yo hayır," dedim.

Çünkü yalan mı; bu ikinci kızmabiraderim de olsa, ikisinden birini daha iyi bir şeyle değiş tokuş edebilirim okulda.

"Ya," dedi annem. "Oğlunu şımartmalarından hoşnutsan, ben artık hiç ağzımı açmıyorum."

Babam ağzını sıkıp başıyla hayır dedi ve tavana baktı. Sonra Bay Kocabaş'a telefon edip kendisine teşekkür etmem gerektiğini söyledi.

"Olmaz," dedi annem. "Böyle durumlarda küçük bir mektup yazılır."

"Haklısın," dedi babam. "Mektup daha iyi olur."

"Ben telefon etmek istiyorum," dedim.

Çünkü, yalan mı, mektup yazmak çok sıkıcı, ama telefon etmek gırgırdır doğrusu. Evde hiç telefon etmeme izin vermezler. Bir tek anneannem telefon ettiğinde çağırırlar, öpücükler yollamam için. Anneannem kendisine telefonda öpücük yollamama bayılır.

"Sana soran olmadı. Yaz dendiyse yazarsın," dedi babam.

Bu büyük bir haksızlık işte. Yazmak istemediğimi, telefon ettirmezlerse kızmabirader oyununu geri yollayacağımı, zaten benim bir kızmabiraderim olduğunu, madem öyle, Bay Kocabaş'ın babamın maaşına zam yapmasını yeğlediğimi söyledim. Ne yani yalan mı, iyi valla.

"Sana güzel bir tokat atıp yemek yemeden yatağına yollamamı istiyorsun galiba!" diye bağırdı babam.

Ben ağlamaya koyuldum.

Babam, bunları hak etmek için, Tanrım, acaba ne yaptığını sordu.

Annem ortalık yatışmazsa yemek yemeden yatmaya gideceğini, başımızın çaresine bakmak zorunda kalacağımızı söyledi.

"Dinle Pıtırcık," dedi annem. "Uslu durur, olay çıkarmadan mektubu yazarsan, sana iki tabak tatlı vereceğim."

"Peki öyleyse," dedim.

Kayısı tatlısı vardı. Annem gidip yemeği hazırlayacağını söyledi ve mutfağa gitti.

"Peki," dedi babam. "Önce müsveddesini yazalım."

Çekmecesinden kâğıt kalem çıkardı, yüzüme baktı, kaleminin ucunu ısırdı, sonra sordu:

"Bu ihtiyar Kocabaş'a ne diyeceksin bakalım?"

"Valla bilmem ki," dedim. "Bu ikinci kızmabiraderim de olsa, çok sevindiğimi, çünkü onun yolladığı kızmabiraderi okulda değiş tokuş edeceğimi, Dalgacı'nın müthiş bir mavi otomobili olduğunu..."

"Peki peki, anladık," dedi babam. "Hımm... Nasıl başlasak? Sevgili beyefendi... Hayır... Sevgili Bay Kocabaş... Hayır bu çok cıvık olur... Sayın bay... Hımmm... Olmaz..."

"Bay Kocabaş, desem?" diye sordum.

Babam suratıma baktı, ayağa kalktı ve mutfağa doğru bağırdı:

"Sevgilim! Sevgili Beyefendi mi, Sevgili Bay Kocabaş mı, Sayın Bay mı, desem?"

"Ne var?" diye sordu annem, ellerini önlüğüne kurulayarak mutfaktan çıktı.

Babam, söylediklerini yineledi.

Annem, "Sevgili Bay Kocabaş"ı yeğlediğini söyledi. Ama babam, bunu çok cıvık bulduğunu, galiba kısaca "Sevgili Bay" demenin daha iyi olacağını söyledi.

Annem, karşı çıktı, kısaca "Sevgili Bay"ın çok sert olduğunu, yazanın da çocuk olduğunu unutmamak gerektiğini söyledi.

Babam, iyi işte, "Sevgili Bay Kocabaş"ın bir çocuğa yakışmadığını, yeterince saygılı olmadığını söyledi.

"Madem kararını verdin, beni niye

rahatsız ediyorsun? Benim mutfakta işim var," dedi annem.

"Ooo, sizi rahatsız ettiğim için çok özür dilerim. Ne de olsa konumuz yalnızca patronum ve benim geleceğim, değil mi?" dedi babam.

"Geleceğin, Pıtırcık'ın mektubuna mı bağlı?" diye sordu annem. "Benim annem hediye yolladığında hiç bu kadar gürültü koparmıyorsunuz."

İşte o zaman korkunç bir şey oldu. Babam bağırdı. Annem bağırdı. Sonra annem kapıyı çarparak mutfağa gitti.

"Peki, şimdi kalemi al ve yaz," dedi babam.

Babamın çalışma masasına oturdum, babam başladı:

"Sevgili Bayım. Virgül. Satır başı. Büyük bir sevinçle... Hayır sil. Bekle. Büyük bir mutlulukla... Evet, oldu. Büyük bir mutlulukla o büyük sürprizi... Hayır. Eşsiz sürprizi, de... O güzel hediyeyi... Yok yok abartmayalım. Büyük sürprizi boşver. O güzel hediye ki... Hayır. O olağanüstü hediye ki, diyebilirsin... Beni son derece mutlu etti... Yok olmadı. Mutluyu daha önce de kullandık. Mutluyu sil. Sonra saygılarımla, de. Ya da saygıyla selamlarım... Dur..."

Babam mutfağa gitti. Bağırışlar duydum. Sonra babam kıpkırmızı bir suratla döndü, "Peki, saygı dolu selamlarımın kabulünü rica ederim, de ve imzanı at. Oldu," dedi.

Babam kâğıdı alıp okudu, gözlerini faltaşı gibi açtı, bir daha kâğıda baktı, içini çekti, sonra yeni bir kâğıt alıp yazmaya koyuldu.

"Mektup kâğıtların vardı senin, öyle değil mi?" dedi babam. "Hani doğum gününde teyzenin aldığı kuşlu kâğıtlar."

"Kuşlu değil, tavşanlı onlar," dedim.

"Tamam. Git getir bakayım onları," dedi babam.

"Nerede olduklarını bilmiyorum," dedim.

Babamla odama gittik, aramaya başladık. Dolabın içindekiler yere döküldü.

Annem koşarak geldi, ne yaptığımızı sordu.

"Pıtırcık'ın mektup kâğıtlarını arıyorduk," dedi babam, bağırarak. "Ama bu evin dağınıklığı olacak şey değil!"

Annem, mektup kâğıtlarının salondaki küçük masanın çekmecesinde olduğunu, artık usandığını ve yemeğin hazır olduğunu söyledi.

Ben babamın yazdığı mektubu temize çektim birkaç kez. Çünkü yazım yanlışları yapmış ve kâğıda mürekkep damlatmıştım.

Annem, ne yapalım, yemeğin yanacağını söyledi.

Ben üç zarfa adres yazdım.

Babam artık sofraya oturabileceğimizi söyledi.

Sonra bir pul istedim.

"Ha evet," dedi babam. Bana bir pul verdi.

Ve iki tabak tatlı yedim.

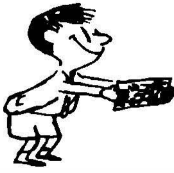

Ama annem sofrada bizimle hiç konuşmadı.

İşte ertesi akşam, babam için çok üzüldüm. Çünkü telefon çaldı, babam telefonu açtı ve, "Alo?.. Evet... Ha Bay Kocabaş! İyi akşamlar efendim!.. Evet... Nasıl?" dedi.

Babam çok şaşırmış göründü.

"Bir mektup mu? Pıtırcık mı göndermiş? Vay canına. Demek benden dün bunun için bir pul istemişti," dedi.

Paranın Değeri

Tarih sınavında dördüncü oldum, Anibal'i sordular, çok iyi biliyordum.

Annemle babam pek sevindiler buna. Babam cüzdanını çıkardı, bilin bakalım bana ne verdi? Yüz kâğıt!

"Al delikanlı, yarın bununla istediğini alırsın," dedi babam.

"Ama sevgilim, çocuk için çok değil mi bu?" dedi annem.

"Hiç de çok değil," dedi babam. "Paranın değerini öğrenmesinin zamanı geldi. Yüz kâğıdı Pıtırcık'ın akıllıca harcayacağına inanıyorum. Öyle değil mi delikanlı?" diye sordu babam.

"Evet," dedim.

İkisini de öptüm. Ne tatlı şeyler!

Parayı cebime attım. Böylece tek elle yemek zo-

runda kaldım. Çünkü öteki elimle param hâlâ yerinde mi diye kontrol ediyordum. Hiç bu kadar büyük bir kâğıt param olmamıştı. Tabii annem ara sıra, köşedeki bakkaldan alışveriş etmem için bir dolu para verir, ama o paralar benim değildir. Sonra annem bakkalın geriye kaç para vermesi gerektiğini de söyler.

Yatarken paramı yastığımın altına koydum, çok geç uykuya dalabildim. Tuhaf şeyler gördüm düşümde. Paranın üstündeki adam, suratını buruşturup duruyordu. Arkasındaki ev de köşemizdeki bakkaldı.

Sabah okulda, "Parayla ne yapacaksın?" diye sordu Dalgacı.

"Bilmem," dedim. "Babam bu yüz kâğıdı paranın değerini öğrenmem için verdi. Onu akıllı bir biçimde harcamalıyım. Ben aslında uçak almak isterdim."

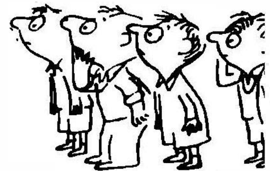
"Alamazsın," dedi Tıngır. "Bir uçak en azından bin kâğıttır."

"Bin kâğıt mı? Dalga mı geçiyorsun?" dedi Gümüş. "Babam ufacık bir uçağın en azından bir milyona patladığını söyledi."

O zaman hepimiz gülmeye başladık. Çünkü Gümüş, hep böyle palavra sıkar, yalancının tekidir.

"Neden bir atlas almıyorsun?" diye sordu, sınıfın birincisi ve öğretmenin kuzusu olan

Çarpım. "Atlasta çok eğitici resimler vardır. Hem sonra çok da yararlıdır."

"Paramı kitaba harcayacağımı sanmıyorsun herhalde," dedim Çarpım'a. "Hem kitapları bana hep teyzem alır. Doğum günlerimde ve hasta olduğumda. Kabakulak olduğumda aldığı kitabı hâlâ bitiremedim."

Çarpım, yüzüme baktı, hiçbir şey söylemeden gitti, yine dersini gözden geçirmeye koyuldu. Deli bu Çarpım.

"Futbol topu alsana, hepimiz oynarız," dedi Sırım.

"Dalga mı geçiyorsun?" dedim. "Para benim. Onu başkaları için harcayacak değilim. Hem madem futbol oynamak istiyordun, neden tarih sınavında dördüncü olmadın?"

Sırım'a bir tokat atamadım, çünkü zil çaldı. Sınıfa girmek için sıra olduk.

Hep aynı hikâye: Biraz eğlenmeye başladınız mı ding ding, sınıfa girmek gerekiyor.

Sıra olduğumuzda Lüplüp koşarak geldi.

"Geç kaldın," dedi Karagöz.

"Benim bunda suçum yok," dedi Lüplüp. "Kahvaltıda fazladan bir sandviç vardı."

Karagöz içini çekti, Lüplüp'e sıraya girmesini ve çenesindeki yağı silmesini söyledi.

Derste yanımda oturan Lüplüp'e, "Neyim var gördün mü?" dedim ve ona yüz kâğıdımı gösterdim.

Öğretmen bağırdı:

"Pıtırcık. O kâğıt ne? Hemen buraya getir."

Ben ağlamaya başladım. Parayı öğretmene götürdüm. Öğretmenin gözleri kocaman oldu.

"Ama," dedi öğretmen, "ne yapacaksın bunu?"

"Bilmiyorum," dedim. "Anibal'den ötürü onu babam verdi."

Öğretmenin gülmemek için kendini tuttuğunu gördüm. Ara sıra böyle olur ve o zaman çok güzelleşir.

Parayı geri verirken, onu cebime koymamı, parayla oyuncak gibi oynanmayacağını ve onu saçma sapan şeylere harcamamamı söyledi.

Sonra Dalgacı'yı derse kaldırdı. Aldığı not için babasının Dalgacı'ya para vereceğini hiç sanmıyorum.

Teneffüste, ötekiler oynarken, Lüplüp, beni kolumdan çekti ve bu parayla ne yapacağımı sordu.

Ne yapacağımı bilmediğimi söyledim.

"O parayla bir sürü gofret alabilirsin," dedi Lüplüp. "Bir sürü. Düşünebiliyor musun? Hepimize birkaç tane düşer."

"Neden size gofret verecekmişim? Para benim," dedim.

"Bırak, cimrinin tekiymiş," dedi Sırım, Lüplüp'e.

Oynamaya gittiler. Benim hiç umurumda değil. İyi valla. Paramla hepsinin ne alıp veremediği var böyle?

Ama Lüplüp'ün gofret önerisi çok parlaktı. Bir kere gofreti çok severim. Hem hiçbir zaman bu kadar çoğunu bir oturuşta yemedim, bana her istediğimi alan anneannemin evinde bile.

Okul çıkışı bakkala koştum. Ne istediğimi sorduğunda, "Yüz kâğıtlık gofret istiyorum," dedim.

Kadın önce paraya, sonra bana baktı.

"Bu parayı nerede buldun küçük?" diye sordu.

"Bulmadım, verdiler," dedim.

"Bir sürü gofret alman için mi verdiler bu parayı sana?" diye sordu kadın.

"Tabii," dedim.

"Yalancılardan hoşlanmam. Parayı bulduğun yere götürsen iyi edersin," dedi kadın.

Gözlerini faltaşı gibi açtığı için de hemen kaçtım. Eve varana kadar ağladım.

Evde, olanları anneme anlattım. Annem beni öptü, babamla bu işi bir çözüme bağlayacaklarını söyledi, parayı elimden aldı, salonda oturan babamın yanına gitti.

Sonra annem on lirayla geri döndü.

"Git bu parayla kendine gofret al," dedi.

Ben de çok sevindim. Herhalde gofretlerimin yarısını Lüplüp'e vereceğim. Çünkü o benim arkadaşımdır, her şeyimizi paylaşırız.

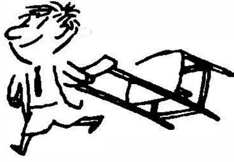

İskemle Savaşı

Bugün okul çok kıyaktı! Sabah Karagöz ders zilini çaldı, gidip sıra olduk. Öbür çocuklar sınıflarına çıktılar, biz avluda kaldık. Ne olup bittiğini merak ediyorduk. Belki öğretmen hastaydı, bizi evlerimize göndereceklerdi. Ama Karagöz, çenemizi kapatmamızı ve dağılmamamızı söyledi.

Biraz sonra öğretmenle müdür geldiler. Bize bakarak pıs pıs konuşuyorlardı. Sonra müdür gitti, öğretmenimiz bize doğru yürüdü.

"Çocuklar," dedi, "dün gece su borusu donup patlamış, sınıfımızı su basmış. İşçiler şimdi boruyu onarmaya çalışıyorlar. Sırım, söylediklerim seni ilgilendirmese bile beni dinlemek zorundasın. Dersimizi çamaşırlıkta yapacağız. Çok rica edeceğim, uslu durun, ortalığı birbirine katmayın, bu küçük kazayı fırsat bilip azmayın. Sırım bu ikinci uyarım. Şimdi gidiyoruz."

Biz çok sevinmiştik. Okuldaki değişiklikler çok eğlenceli olur. Öğretmenin peşine takılıp çamaşırlığa giden merdiveni inmek pek kıyaktı. Okulu tanıdığınızı sanıyorsunuz, sonra hiç gidilmeyen bir sürü yasak yer keşfediyorsunuz böyle. Çamaşırlığa vardık. İçerisi pek geniş değildi, bir lavaboyla borulu bir kazan dışında hiçbir eşya yoktu.

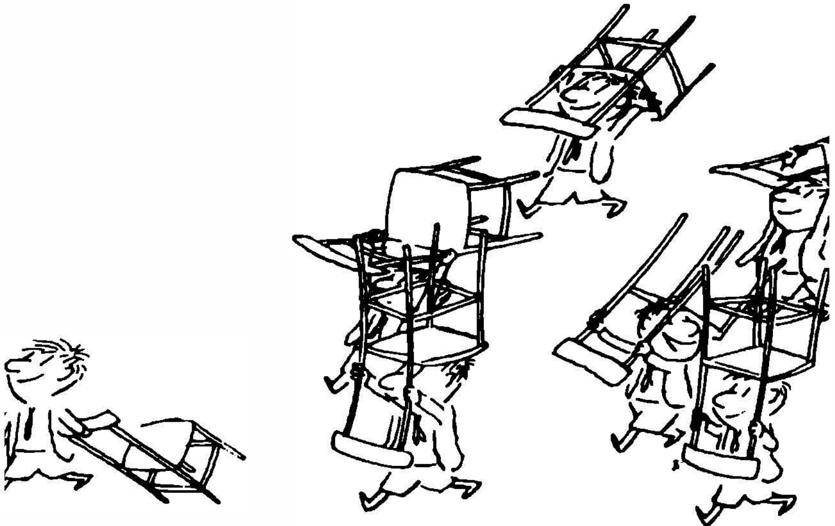
"Şimdi yemekhaneden iskemle taşımak gerek," dedi öğretmen.

Hepimiz parmak kaldırarak bağırmaya koyulduk:

"Öğretmenim ben gideyim! Ben!"

Öğretmen, cetveliyle lavaboya vurdu. Sınıftaki masasına vurduğunda daha çok ses çıkar.

"Susun!" dedi öğretmen. "Böyle bağırmayı sürdürürseniz kimseyi yollamam, ayakta ders yaparız. Du-

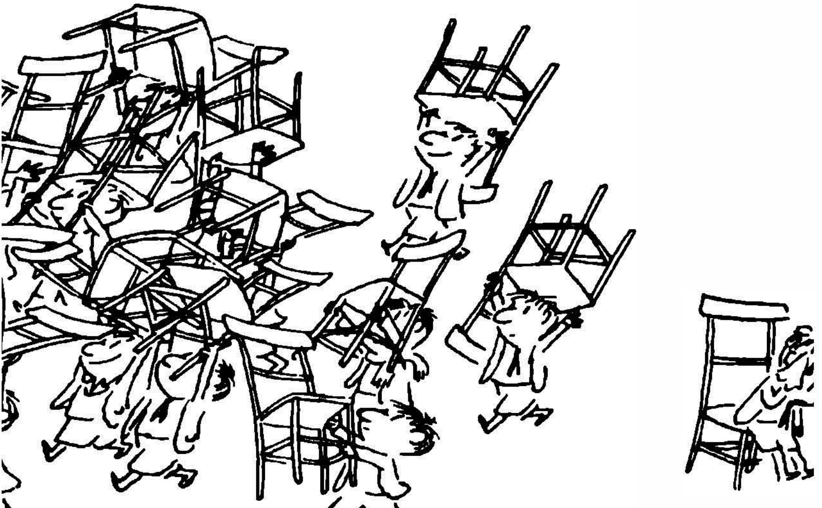
run bakiiim. Sen Çarpım... Sen Pıtırcık... Gümüş, Toraman, bir de Sırım. O buna layık değil, ama neyse... Gürültü etmeden yemekhaneye gidin, orada size iskemle verecekler. Çarpım, en aklı başında olanı sensin, sen ekibin sorumlususun."

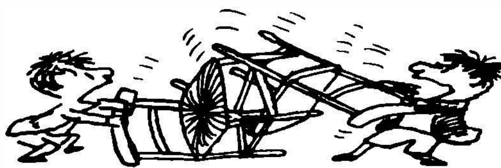
Çamaşırlıktan çıktığımızda çok keyifliydik. Sırım iyi eğleneceğimizi söyledi.

"Susun!" dedi Çarpım.

"Öğretmenin pis kuzusu, sana ne oluyor?" diye bağırdı Sırım. "Canım isterse susarım. Yok ya, iyi valla."

"Hayır efendim, hayır!" diye bağırdı Çarpım. "Ben sus dediğimde susacaksın. Öğretmen beni sorumlu ilan etti. Öğretmenin pis kuzusu değilim işte, şikâyet edeceğim işte!"

Öğretmen, çamaşırlığın kapısını açtı, "Aferin, kutlarım," dedi. "Şimdiye kadar dönmüş olmalıydınız. Siz hâlâ kapının önünde tartışıyorsunuz. Dırdır sen, Sırım'ın yerine git. Sırım, sen sınıfa dön!"

Sırım, kendisine büyük haksızlık ettiğini söyledi öğretmene.

Öğretmen de Sırım'a küçük bir terbiyesiz olduğunu, bunu ikinci bir uyarı olarak kabul edebileceğini, böyle sürerse hiç acımadan cezalandıracağını söyledi.

Yüzünü gözünü buruşturan Gümüş'ün yerini de Tıngır aldı.

"Nerede kaldınız?" diye sordu yemekhanede bizi bekleyen Karagöz.

İskemleleri elimize tutuşturdu. Ama birkaç kez git-gel yapmak zorunda kaldık. Koridorlarda ve merdivenlerde biraz soytarılık ettiğimiz için, Dalgacı, Toraman'ın, Lüplüp de benim yerimi aldı. Sonra ben yine Tıngır'ın yerini aldım. Toraman da, öğretmenin kendisine bakmadığı sırada, kimsenin yerini almadan ikinci bir yolculuğa çıktı.

Öğretmen bu kadar iskemlenin yettiğini, şimdi sessizce oturmamızı söyledi.

Tam o sırada Karagöz elinde üç iskemleyle geldi. Karagöz çok güçlü kuvvetli adamdır. Öğ-

retmene daha iskemle isteyip istemediğini sordu.

Öğretmen, odada fazlasıyla iskemle bulunduğunu, hatta iskemleden geçilmediğini, olabilirse birkaç tanesini yemekhaneye geri götürmek gerektiğini söyledi.

Hepimiz parmak kaldırıp bağırdık:

"Öğretmenim ben gideyim, ben gideyim!"

Öğretmen, cetveliyle kazana vurdu ve iskemleleri yemekhaneye iki yolculukta Karagöz taşıdı.

"İskemleleri art arda dizin," dedi öğretmen.

Biz iskemleleri sağa sola dizmeye başladık.

Öğretmen çok öfkelendi, çekilmez olduğumuzu söyledi. Sonra iskemleleri kendisi lavabonun karşısına dizdi, "Oturun," dedi.

Tıngır'la Dalgacı itişmeye başladılar. İkisi de dipteki iskemleye oturmak istiyordu.

"Yine ne oluyor? Artık sizden bıktım, anlaşıldı mı?" dedi öğretmen.

"Burası benim yerim değil," dedi Dalgacı. "Ben Gümüş'ün arkasında oturuyorum sınıfta."

"Olabilir," dedi Tıngır. "Ama Gümüş, Lüplüp'ün yanında oturmuyor sınıfta. Gümüş başka yere gitsin, sen o zaman arkasına oturursun. Ama kapının yanı benim yerim."

"Ben yer değiştirmeye hazırım, ama bir koşulla: Pıtırcık bana yerini versin. Çünkü Sırım..." dedi Dalgacı.

"Soytarılıklarınız bitmedi mi?" dedi öğretmen. "Dalgacı, git köşeye, tek ayak üstünde dur."

"Hangi köşeye?" diye sordu Dalgacı.

Gerçekten Dalgacı, sınıfta hep aynı yere, karatahtanın solundaki köşeye gider. Ama çamaşırlıkta her şey farklıydı. Dalgacı hiç alışık değildi buraya.

Nedense öğretmen birden çok sinirlendi. Dalgacı'ya, sıfır almak istemiyorsa soytarılıklarına son vermesini söyledi.

Dalgacı maskaralık yapmanın sırası olmadığını anladı ve lavabonun yanındaki köşeyi seçti. O köşede pek yer yoktu, ama Dalgacı sıkışarak zar zor tek ayak üstünde durabiliyordu.

Tıngır kurumla gitti, dipteki iskemleye oturdu.

Öğretmen, "Hayır çocuğum, o kadar kolay mı, öne gel de seni rahatça göreyim," dedi.

Toraman, kalkıp Tıngır'a yerini verdi. Toraman'ın geçebilmesi için hepimiz ayağa kalktık.

Öğretmen cetveliyle kazanın borularına vurdu:

"Susun! Oturun! Susun diyorum!"

Sonra kapı açıldı, içeri müdür girdi:

"Ayağa kalkın!" dedi öğretmen.

"Oturun!" dedi müdür. "Kutlarım! Harika bir gürültü! Bütün okul sizi duyuyor. Koridorlarda koşuşturmalar, bağrışlar, borulara vurmalar... Çok güzel! Ana babalarınız yakında sizinle övünebilirler. Başta

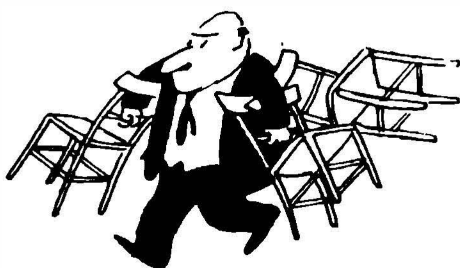
vahşiler gibi davranmaya başlanır, sonunda zindanlara düşülür!"

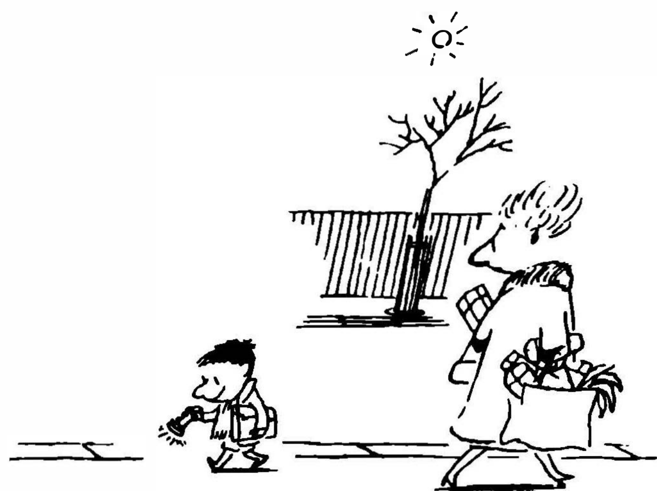
Çok kıyak bir kadın olan ve her zaman bizi savunan öğretmen, "Biraz sinirliler, müdür bey," dedi. "Burası rahat edebilecekleri bir yer değil. Bu nedenle biraz gürültü oluyor, ama artık uslu duracaklar."

Müdür bey o zaman otuz iki dişini göstererek güldü, "Tabii öğretmen hanım, tabii, çok iyi anlıyorum," dedi. "Ama öğrencilerinizin içi rahat etsin. İşçiler bana söz verdiler, yarın sabaha sınıf hazır olacak. Bu güzel haber hepinizi sevindirecek sanırım."

Müdür gidince hepimiz, her şeyin bu kadar iyi noktalanmasına çok sevindik.

Sonra öğretmen, bize yarının cumartesi olduğunu hatırlattı.

El Feneri

Güzel yazı dersinde yedinci oldum. Babam da bana para verdi, kendime istediğim şeyi almamı söyledi.

Okul çıkışı arkadaşlar benimle tuhafiyeciye geldiler, kendime bir el feneri aldım, çünkü istediğim oydu.

Çok kıyak bir şeydi, her gün okula giderken onu vitrinde görüyordum, şimdi de benim olduğu için çok sevinçliydim.

"Bu fenerle ne yapacaksın?" diye sordu Lüplüp.

"Dedektifçilik oynayacağım," dedim. "Dedektifler haydutların izlerini hep el feneriyle ararlar."

"Babam bir şeyler almam için bana para verseydi, ben pasta alırdım. Çünkü fenerlerin pili biter, oysa pastalar çok lezzetlidir."

Bütün arkadaşlar güldüler Lüplüp'e; aptal oldu-

ğunu, benim bir el feneri almakla çok iyi ettiğimi söylediler.

"Ödünç verecek misin peki?" diye sordu Sırım.

"Hayır," dedim. "El feneri istiyorsanız, siz de güzel yazı dersinde yedinci olun. İyi valla."

Dargın ayrıldık. Bir daha birbirimizle hiç konuşmayacağız.

Evde anneme el fenerimi gösterdiğimde annem, "Nereden aklına geldi!" dedi. "Neyse, hiç olmazsa bununla kafamızı ütülemezsin. Şimdi odana git, ödevlerini yap."

Odama gittim. İçerisi iyice karanlık olsun diye perdeleri kapattım. El fenerinin ışığını sağa sola yönelttim; duvara, tavana, eşyaların altına, karyolamın altına. Orada uzun süreden beri aradığım misketimi buldum. Kıyak el fenerim olmasaydı o misketi daha çok arardım.

Karyolanın altına uzanırken, annem kapıyı açtı, ışığı yaktı.

"Pıtırcık neredesin?" dedi.

Karyolanın altından çıktığımı görünce çıldırıp çıldırmadığımı, karanlıkta oralarda ne yaptığımı sordu.

El fenerimle oynadığımı söyleyince, bu parlak buluşları nereden çıkardığımı merak ettiğini, bir gün kendisini çıldırtacağımı söyledi.

"Şu haline bak, hemen otur ödevlerini yap, sonra oynarsın. Babanın da ne tuhaf buluşları var," dedi.

Annem odadan çıkınca ışığı söndürdüm, ödevlerimi yapmaya koyuldum. Bir el feneriyle ders çalışmak, doğrusu pek kıyaktı. Ders aritmetik bile olsa.

Sonra annem geri döndü, ışığı yaktı. Hiç hoşnut değildi.

"Önce derslerini yapıp sonra oynamanı söylemiştim, değil mi?" dedi.

"Ders yapıyorum işte," dedim.

"Karanlıkta mı? Bu gülünç fenerle mi? Gözlerini mahvedeceksin Pıtırcık!" diye bağırdı annem.

Anneme, fenerin hiç gülünç olmadığını söyledim, ama annem hiçbir şey dinlemek istemedi. Fenerimi elimden aldı, ödevlerim bittikten sonra geri vereceğini söyledi. Şöyle bir ağlamayı denedim, ama bunun anneme sökmediğini bildiğim için hemen problemimin başına döndüm. Neyse ki, basit bir problemdi, tavuğun günde 33,33 yumurta verdiğini hemen buldum.

Sonra mutfağa koştum. Anneme el fenerimi geri vermesini söyledim.

"Peki, ama uslu dur," dedi annem.

Sonra babam geldi. Gidip onu öptüm. Ona güzel el fenerimi gösterdim.

"Daha başka oyuncak bulamadın mı?" dedi babam. "Ama bari bununla kimsenin kafasını ütülemezsin."

Sonra gidip salona oturdu, gazetesini okumaya koyuldu.

"Işığı söndürebilir miyim?" diye sordum.

"Işığı söndürmek mi?" dedi babam. "Deli misin Pıtırcık?"

"El fenerimle oynamak istiyordum da," dedim.

"Mümkün değil," dedi babam. "Gazetemi karanlıkta okuyamam."

"Hayır işte, ben gazeteni el fenerimle aydınlatacağım, çok hoş olacak," dedim.

"Hayır Pıtırcık!" diye bağırdı babam. "Hayır ne demek biliyor musun? Hayır işte. Kafa ütüleme, bugün çok yoruldum."

İşte o zaman ağlamaya koyuldum. Bunun haksızlık olduğunu, el fenerinizle eğlenmenize izin verilmeyecekse, yazıda yedinci olmanın hiçbir işe yaramadığını söyledim.

"Bilseydim, tavuklu, yumurtalı problemi de yapmazdım," dedim.

"Oğlunun nesi var?" diye sordu mutfaktan çıkıp gelen annem.

"Hiç," dedi babam. "Gazetemi karanlıkta okumamı istiyor oğlun."

"Suç acaba kimde? Çocuğa el feneri almak hiç akıl kârı değildi."

"Ben almadım!" diye bağırdı babam. "Bütün parasını düşünmeden harcayan o. Ben, ona bu salak lambayı almasını mı söyledim? Bazen merak ediyorum, bu müsrifliğiyle kime çekmiş."

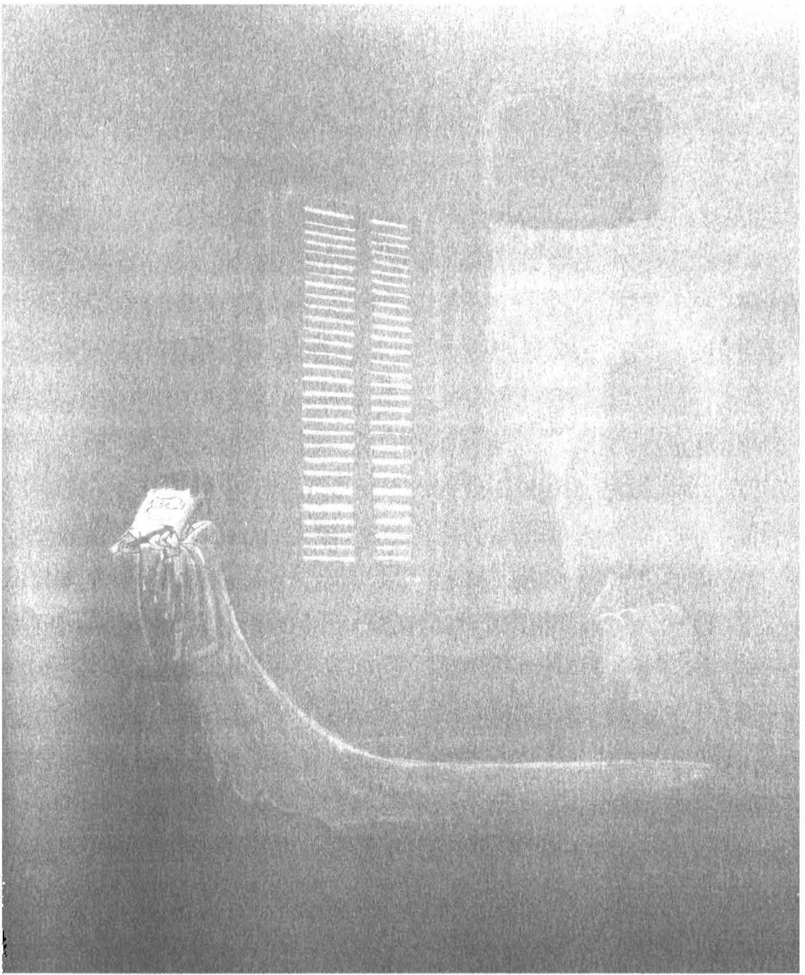
"O salak bir lamba değil!" diye bağırdım.

"Hımm, ne demek istediğini anlıyorum," dedi annem. "Benim dayım bir buhrana kurban gitmişti, oysa senin kardeşin..."

"Pıtırcık," dedi babam. "Odana git!.. Bir odan var değil mi? Ben, annenle konuşacağım."

Odama gittim, aynanın karşısında oynadım, el fenerini çeneme dayadım. Hayalete benziyorsunuz o zaman. Sonra feneri ağzımın içine soktum. O zaman da yanaklarınız kıpkırmızı oluyor. Cebinize koyduğunuzda da pantolonun içi görünüyor. Tam haydut izleri peşindeydim ki, annem beni çağırıp yemeğin hazır olduğunu söyledi.

Sofrada herkesin suratı beş karış olduğu için, ışığı söndürmemizi önermeye çekindim. Sigortanın atmasını umuyordum, ara sıra olduğu gibi. O zaman herkes el fenerimin olmasına çok sevinecekti. Sonra babam sigortaları onarırken ona ışık tutacaktım. Ne

yazık ki böyle bir şey olmadı. Ama yemekten sonra elmalı turta vardı.

Yattım, yatakta el fenerimi açıp kitap okudum. Annem o sırada odaya girdi.

"Pıtırcık, çekilir gibi değilsin! Hemen şu feneri söndür ve uyu," dedi. "Yok hayır, şu feneri bana ver, yarın sana geri veririm."

"Hayır! Hayır!" diye bağırdım.

"Aman bırak şunu, vermesin!" diye bağırdı babam. "Bu gürültüden usandım!"

Annem içini çekti. Gitti. Ben de yorganın altında el fenerimi açtım. Ne güzeldi, tahmin edemezsiniz. Sonra da uyuyakaldım.

Annem beni uyandırdığında fenerim yatağın dibindeydi, açık değildi ve bir türlü yanmıyordu.

"Tabii, pili bitti, ondan. Yenisini takmak da olanaksız. Ne yapalım, git yüzünü yıka," dedi annem.

Sabah kahvaltı ederken babam, "Pıtırcık, ağlayıp durma," dedi. "Bu sana ders olsun, paranı ihtiyacın olmayan bir şeye harcadın, fenerin de hemen kırıldı. İleride daha aklı başında davranırsın."

Bu akşam annemle babam, ne kadar aklı başında davrandığımı görünce çok sevinecekler. Çünkü okulda bozuk el fenerimi, Sırım'ın çok iyi çalışan düdüğüyle değiş tokuş ettim.

Rulet

Gümüş'ün babası çok zengindir, oğluna her istediğini alır. Gümüş sürekli müthiş şeyler getirir okula. Bugün çantasında bir rulet vardı. Teneffüste onu bize gösterdi. Rulet, üstünde numaralar olan küçük bir topaçtır, bir de beyaz bilyesi var.

"Topacı döndürüyorsunuz, durduğunda bilye bir numaranın önünde duruyor. Kim o numaranın önünde duracağını daha önceden kestirmişse, tak, o kazanıyor..."

"O kadar kolay olur mu? Mutlaka bir numarası vardır," dedi Sırım.

"Ben bir kovboy filmi görmüştüm, ama orada rulet hileliydi, esas oğlan tabancasını çekiyor, bütün düşmanları öldürüyordu. Sonra pencereden atlayıp atına biniyor, dörtnal uzaklaşıyordu, tıkıtık, tıkıtık, tıkıtık."

"Hah, bu işin bir numarası olacağını biliyordum," dedi Sırım.

"Salak! Dırdır'ın gördüğü kovboy filmindeki rulet hileli diye benim ruletimde de hile olması gerekmez," dedi Gümüş.

"Kim salak?" diye sordu Dırdır'la Sırım.

"Benim televizyonda gördüğüm oyunda da rulet oynuyorlardı. Masanın üstünde numaralı bir örtü vardı, insanlar numaraların üstüne fişlerini koyuyorlar, onları yitirince de çok bozuluyorlardı," dedi Dalgacı.

"Evet," dedi Gümüş. "Benim ruletimin kutusunda da numaralı yeşil örtüyle bir sürü fiş vardı. Ama annem hepsini okula taşımamı istemedi. Zararı yok, böyle de oynayabiliriz."

Gümüş bir numaraya para yatırmamızı söyledi. Kendisi topacı döndürecek, çıkan sayı da kazanacaktı.

"Fiş yok. Neyle oynayacağız?" diye sordum.

"Hepimizin bozuk paraları var," dedi Gümüş. "Ne yapalım, fiş yerine onlarla oynayacağız. Kazanan, arkadaşlarının bütün parasını alacak."

"Ben," dedi teneffüsün ikinci sandviçini yiyen Lüplüp, "paramla okul çıkışı gofret alacağım."

"Arkadaşların parasını kazanırsan, bir sürü gofret alabilirsin, aptal," dedi Tıngır.

"Öyle mi?" dedi Toraman. "Şişko, bir numa-

rayı kazara seçti diye, fişlerimle bir sürü gofret mi yiyecek? Asla! Mızıkçılık bu!"

Kendisine şişko denmesinden hiç hoşlanmayan Lüplüp, çok kızdı. Toraman'ın bütün parasını kazanacağını, gofretleri de onun önünde yiyeceğini, bu işe de çok güleceğini söyledi, ne yani, iyi valla.

"Peki," dedi Gümüş, "istemeyen oynamaz, o kadar! Teneffüs boyunca tartışacak değiliz. Herkes numarasını seçsin."

Hepimiz ruletin çevresine toplanıp çömeldik, bozukluklarımızı yere koyduk ve numaralarımızı seçtik. Ben 12'yi, Lüplüp 6'yı, Dalgacı 0'ı, Tıngır 20'yi, Dırdır 5'i, Toraman 25'i, Gümüş 36'yı seçti. Sırım hiçbir sayıyı seçmedi, çünkü hileli bir rulet yüzünden bütün parasını yitirmek niyetinde olmadığını söyledi.

"Amaaan! Amma da canımı sıkıyorsun yani!" dedi Gümüş. "Hileli değil dedim sana!"

"Kanıtla," dedi Sırım.

"Hadi," diye bağırdı Lüplüp. "Oynuyor muyuz?"

Gümüş, ruleti döndürdü, beyaz bilye 24'ün önünde durdu.

"Nasıl 24 çıkar?" dedi Lüplüp kıpkırmızı kesilerek.

"Size hile var demiştim," dedi Sırım. "Kimse kazanmadı."

"Hayır efendim, ben kazandım işte," dedi Toraman. "Benim numaram 25, 24'e en yakın sayı."

"Sen ne zaman rulet gördün hayatında?" diye bağırdı Gümüş. "25'i seçtin, 25 çıkmazsa yitirirsin, o kadar. Hadi bana eyvallah."

"Gümüş haklı," dedi Lüplüp. "Kimse kazanmadı. Baştan başlıyoruz."

"Bir saniye efendim, bir saniye! Kimse kazanmayınca parayı ruletin patronu toplar," dedi Gümüş.

"Televizyonda da böyleydi," dedi Dalgacı.

"Sana soran olmadı!" diye bağırdı Lüplüp. "Burası televizyon değil! Böyle oynayacaksak, fişimi geri isterim. Hadi bana eyvallah!"

"Hakkın yok buna, onu yitirdin," dedi Gümüş.

"Çünkü ben kazandım," dedi Toraman.

O zaman hepimiz tartışmaya koyulduk. Ama gözetmenler avlunun öbür ucundan bize bakıyorlardı. Bunun üzerine biz de anlaştık.

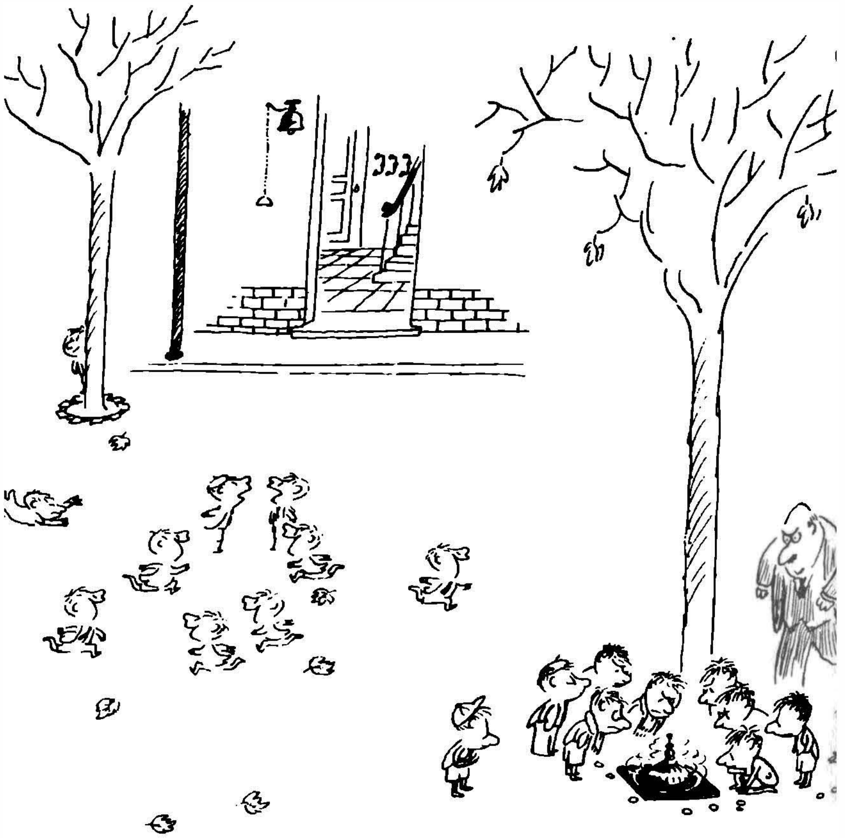
"Hadi, ilk oyun sayılmasın. Baştan başlıyoruz," dedi Gümüş.

"Peki," dedi Sırım. "Ben 24'ü seçiyorum."

"Ruletim hileli diye oynamak istemediğini sanıyordum," dedi Gümüş.

"Tabii," dedi Sırım. "Hep 24 numara çıksın diye hile yaptın. Geçen sefer gördük."

Gümüş, Sırım'a baktı, bir parmağını alnına dayadı ve döndürdü, öbür eliyle de ruleti çevirdi. Bilye 24'ün önünde durdu.

Gümüş parmağını alnından çekti ve gözlerini faltaşı gibi açtı.

Tam Sırım, ağzı kulaklarında, paraları toplamaya hazırlanıyordu ki, Toraman, onu itti.

"Hayır efendim!" dedi Toraman. "Parayı toplayamazsın, hile yaptın!"

"Ben mi hile yaptım?" diye bağırdı Sırım. "Mızıkçı, ne olacak. 24'ü seçtim ve kazandım."

"Rulet hileli! Sen söylemiştin!" diye bağırdı Gümüş. "Bilye iki kez aynı numaranın önünde duramaz."

İşte o zaman korkunç bir şey oldu, hepimiz dövüşmeye başladık, Karagöz'le öteki gözetmenimiz geldiler.

"Yeter! Susun!" diye bağırdı Karagöz. "Bir süredir sizi izliyoruz. Gözlerimin içine bakın. Ne yapıyordunuz, ha?"

"Rulet oynuyorduk. Hepsi hile yapıyor," dedi Sırım. "Ben kazandım ve..."

"Hayır efendim, sen kazanmadın!" dedi Lüplüp. "Kimse paramı alamaz! Hadi bana eyvallah."

"Rulet!" diye bağırdı Karagöz. "Okulun avlusunda rulet oynuyordunuz ha! Ya yerdekiler ne? Bozuk para! Bu veletler parayla oynuyorlar! Aileleriniz kumarın insanı iflasa ve zindana götürdüğünü söylemedi mi size? Hiçbir şeyin insanı kumar kadar alçalttığını bilmiyor musunuz? Bu tutkunun bir kere tutsağı oldunuz mu, artık mahvoldunuz demektir! Zavallılar! Hadi Bay Sinekvurmaz, gidin zili çalın, ben rulete el koyuyorum. Hepinize de birer ihtar veriyorum."

Çıkışta, her seferki gibi, Karagöz'den el koyduğu şeyi bize geri vermesini istemeye gittik. Karagöz hiç gülmüyordu. Öfkeli gözlerle yüzümüze baktı. Ruleti Gümüş'e

verirken, "Sana verdikleri hediyeden dolayı anne babanı kutlamayacağım. Bir daha bu gülünç, zararlı oyunla görmeyeyim seni okulda," dedi.

Paraları da bize Bay Sinekvurmaz verdi, gülerek.

Kitapla ilgili düşüncelerim:

Okumaktan hiç vazgeçmemen dileğiyle...

YAŞ
7
8
9
+

Goscinny / Sempé

PITIRCIK

PITIRCIK PAZARA GİDİYOR

7

Pazardan bir şey alınmayacaksa,
pazara gitmenin ne anlamı var ki!

Pıtırcık'ın babası, annesinin çok para harcadığından şikâyet ettiği için, pazara bu kez kendisi çıkıyor. Pıtırcık'ı da yanında götürüyor tabii. Pıtırcık'a göre pazardan domates, balık alınır, ama babası nedense bir şey almıyor. Bir bildiği var herhalde. Bu arada Sırım ve Tıngır'ın da başları biraz derde giriyor. Tıngır'ın bir kardeşi olmuş, Sırım da hastalanmış galiba. Ne kıyak iş!

ISBN 978-975-510-000-5

CAN ÇOCUK

16.00 TL